

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 19.01.2024 г. - 19.02.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #8516-K

Област на политика: Архив - Правосъдие и вътрешни работи

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на вътрешните работи

Тип вносител: Национално

Наредбата за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар се издава на основание чл. 125, ал. 2 от Закона за Министерството на вътрешните работи и чл. 169, ал. 4 от Закона за устройство на територията (ЗУТ) от министъра на вътрешните работи съвместно с министъра на регионалното развитие и благоустройството и с нея се определят изискванията и техническите правила и норми за осигуряване на безопасността при пожар при планирането и застрояването на урбанизираните територии, застрояването на поземлени имоти, разположени извън урбанизираните територии, проектирането и изпълнението на строежите при спазване на разпоредбите на ЗУТ, реконструкция, основно обновяване, основен ремонт или промяна на предназначението на обект или на част от него, извършване на строителни и монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно глава осма, раздел III от ЗУТ, както и поставяне на преместваеми увеселителни обекти и преместваеми обекти за търговски и други обслужващи дейности по чл. 56 от ЗУТ, с изключение на преместваемите обекти с гъвкаво покритие. Необходимостта от изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за СТПНОБП произтича от нуждата за прецизиране на съществуващите изисквания за еднозначното им прилагане от участниците в инвестиционния процес и контролните органи, както и за постигане на баланс между мерките за осигуряване на пожарна безопасност и възможностите за тяхното изпълнение в съответствие с най-добрите международни практики. Отстраняват се празноти в нормативния акт по отношение проектирането на активните и пасивните мерки за защита на строежите.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на вътрешните работи

Адрес: София, ул. „6-и септември“ 29

Електронна поща: priemna@mvr.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар \(обн., ДВ, бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2013 г., бр. 69 и бр. 89 от 2014 г.; изм., бр. 8 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 2 от 2016 г., бр. 1 от 2017 г. и бр. 63 от 2018 г.\) - вер. 1.0 | 19.01.2024](#)

[Мотиви към проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар \(обн., ДВ, бр. 96 от 2009 г.; попр., бр. 17 от 2010 г.; изм., бр. 101 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 75 от 2013 г., бр. 69 и бр. 89 от 2014 г.; изм., бр. 8 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 2 от 2016 г., бр. 1 от 2017 г. и бр. 63 от 2018 г.\) - вер. 1.0 | 19.01.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 30.09.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ (19.02.2024 23:57)

СТАНОВИЩЕ НА КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ 7

Към § 296

Считаме че разпоредбата на **чл. 658, ал. 2 е неясна:** „Когато в гараж е проектирана пожароизвестителна система, се предвижда блокировка за автоматично

изключване на захранването на зарядните точки за електрически превозни средства в гаража при задействане на пожароизвестителната система.“

Не става ясно дали ще се блокира автоматично изключване на захранване за зареждане или автоматично ще се изключва? Следва да се вземе предвид и следващата ни **забележка към чл. 658, ал. 3**, която предполага отделна кабелна линия от паркомясто към електромер на собственик:

„(3) В гаражите, предназначени за паркиране на повече от 10 МПС без отделянето им в гаражни клетки, разстоянието от паркомясто, оборудвано със зарядна точка за електрически превозни средства, до евакуационен изход е не по-малко от 5 m.“

Следва да се има предвид, че всички паркоместа в жилищни сгради трябва да са оборудвани с възможност за зареждане съгласно чл.50, ал. 7 от Наредба РД-02-20-2.

Предлагаме чл. 659 да отпадне: *„Когато са предвидени асансьори за вертикално или хоризонтално пренасяне на автомобили в гаражите, същите се захранват с електрическа енергия като потребители от първа категория с автоматично превключване на захранването съгласно Наредба № 3 от 2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии. Вторият независим източник следва да осигурява електрозахранване на същите асансьори в продължение на не по-малко от 60 min.“*

Мотиви: Няма ясна причина автомобилите да се ползват с предимство пред хората, целта на наредбата е безопасна евакуация на хора, а не на оборудване.

2. Към § 303

Във връзка с аргументите, изложени в общата част на становището ни относно отпадане на част „Пожарна безопасност“, предлагаме Приложение 3 към чл. 4, ал. 1 от Наредбата да отпадне или навсякъде в Приложение 3 към чл. 4, ал. 1 думите „Част "Пожарна безопасност" на инвестиционния проект“ да се заменят с "Критерии за оценка на инвестиционния проект за съответствие с изискванията за пожарна безопасност“.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ (19.02.2024 23:56)

СТАНОВИЩЕ НА КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ 6

Към § 151

Предлагаме редакция в чл. 318, като навсякъде думите „по смисъла на чл.12, ал.1“ се заменят с текста: **„съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор“**.

В резултат на това чл. 318, ал. 2 придобива следния вид:

„(2) Проектиране на един евакуационен изход от всеки етаж в строеж или част от него, **съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор**, с максимална височина на пребиваване на хора над 25 m се допуска в следните случаи:

1. за жилищни сгради и общежития или за части от тях, **съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор**, от I група с площ до 500 m²;
2. за жилищни сгради и общежития или за части от тях, **съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор**, от II група, при които евакуационното стълбище е отделено от етажите задължително с преход през открит въздушна зона и при спазване на условието по т. 1;
3. за сгради или за части от тях, **съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор**, от I и II група, при условие че от всеки етаж е осигурен втори евакуационен изход през откритата въздушна зона към друга част от сградата или към друга сграда;
4. за сгради или за части от тях, **съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор**, от III и IV група с площ до 400 m² и при спазване на изискванията по т. 2 и 3.“

Мотиви:

Предложението дава възможност надземните етажи от сградите да се оформят като пожарни сектори с площи до 500m² (или 400m² в зависимост от височината), за които е допустимо само едно евакуационно стълбище. Това кореспондира в пълна степен с предназначението, което е дадено на пожарните сектори в подготвената наредба.

Към § 169

Предложеният нов чл. 350а, относно фотоволтаичните инсталации, следва изцяло да отпадне или да се коригира съществено.

Фотоволтаичните инсталации са изцяло външни спрямо сградата. Въвеждането на изисквания за горимост на покритието на покрива е особено ограничаващо, включително и при инсталирането на фотоволтаични инсталации върху съществуващи покриви. С въвеждането на тези изисквания ще се затруднят значително инсталациите на фотоволтаични инсталации по сградите. Редно е подобни членове да се синхронизират с други държавни политики и нормативни актове, които целят да насърчат инсталирането на фотоволтаични инсталации, а не да ги ограничат.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(19.02.2024 23:54)

Към § 43

Предлагаме следната редакция на чл. 58, ал. 1:

„(1) За строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4, предназначени за повече от 1000 човека, както и за строежи от клас Ф5, предназначени за повече от 500 човека, се определя изчислителното време за евакуация в зависимост от плътността на човешкия поток и по следните методи:“

Мотиви:

В момента посочения брой хора, при които се определя изчислително време за евакуация не е синхронизиран с категориите на сградите съгласно ЗУТ. Ако подобни изчисления са необходими, то те следва да се извършват само за най-високите категории сгради съгласно ЗУТ – първа и втора категория сгради съгласно ЗУТ. Ето защо броят на хората следва да се завиши на 1000 души при жилищни и обществени сгради и на 500 души при индустриални сгради. Необходимостта да се правят сложни изчисления съгласно Приложение 8 ще увеличи ненужно административната тежест при не-голям брой на ползвателите на дадена сграда.

Към § 70

Предлагаме следното допълнение в чл. 111, ал. 2, изречение второ – след думите „Не се разрешава на въздуховодите по чл. 1“ да се добавят думите „от професионални/търговски кухни“.

Предлагаме следното допълнение в чл. 111, ал. 3, изречение второ – след думите „В шахтите по ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2“ да се добавят думите „от професионални/търговски кухни“.

Предлагаме в чл. 112, ал. 1 думите в края на изречението „за всяка кухня“ да се заменят с думите „за всеки самостоятелен обект“.

Мотиви: Всяка кухня е много общо понятие, позволяващо интерпретации и свеждане до единично помещение.

Предлагаме в чл. 112, ал. 3 в края на изречението да се добавят думите „извън обхвата на обекта“.

Мотиви: въведена е силно ограничаваща забрана, възпрепятстваща технологични промени в кухненското оборудване.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(19.02.2024 23:53)

Към § 31

Предлагаме в чл. 43, ал. 11, в края на второто изречение да се създаде трето изречение:

„Вертикално плъзгащи се и сгъваеми/нагъващи се врати може да бъдат предвидени на евакуационни изходи от гаражни клетки от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2, за не повече от 5 автомобила, ако вратите са осигурени с възможност за ръчно привеждане в отворено положение при отпадане на електрическото захранване.“

Мотиви:

Към момента масово се ползват вдигащи се вертикално врати на отделните гаражни клетки, които формално не отговарят на нормативните изисквания. Това се случва с мълчаливото съгласие на контролните органи. Предложението има за цел на облекче в нормативна форма наложилата се практика, без да се намалява нивото на пожарна безопасност за въпросния тип обекти.

Към § 32

Предлагаме допълване на част от текстовете в чл. 44 с израза „за най-краткия евакуационен път“.

Мотиви:

За да съответстват нормите на приложените фигури и обясненията към тях. Гарантира се че **най-краткия евакуационен път** при наличие на алтернативни маршрути няма да надхвърли 40 м, но не се ограничава броя и дължината на алтернативните евакуационни пътища – смисъла на всички приложени фигури с обяснения към тях. Следвайки философията на промените в алинеи 2 и 3, няма причина същата да не бъде приложена за следващите алинеи 6, 7 и 8.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ (19.02.2024 23:49)

СТАНОВИЩЕ НА КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ 3

Към § 8

Предлагаме в чл. 13, ал. 1, в края на изречението да се създаде ново изречение:

„За всички сгради с изключение на тези от КФПО Ф5 се допуска двукратно увеличаване на максимално допустимата площ на сградите или пожарните сектори при осигуряване на автоматична спринклерна пожарогасителна инсталация за цялата площ на сградата или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1 в случай, че съгласно приложение № 1 не се изисква такава инсталация.“

Мотиви:

Навсякъде по света при увеличаване на активните мерки се намаляват пасивните мерки и обратното. Максимално допустимите площи при нас са

изключително ограничителни, с пъти по-малки от сходни наредби и/или стандарти в други развити държави.

Към § 23

Предлагаме създаването на нова ал. 6 към чл.30:

„(6) Когато за сградата се изисква повече от една стълба за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, се допуска се евакуационните стълбища в сградите да се отнасят към стълбите за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, ако отговарят на всичките изисквания по-долу:

- a. Достъпни са директно от терена;
- b. Отделени са от етажните пространства с пожарозащитни стени
- c. Осигуряват достъп до покрива на сградата на обезопасени площадки с парапети с височина 1.20m
- d. Осигурен е просвет между стълбищните рамена съгласно изискването на ал.1, т.2
- e. В тях е проектирано сухотръбие съгласно изискването на ал.5.“

Мотиви:

Когато вътрешно стълбище отговаря на предложените условия, то би позволило да се ползва от спасителните екипи при значително по-безопасни условия, отколкото външните стълбища по фасадите .

Към § 28

Предлагаме следната редакция на чл. 40, ал. 4:

„(4) В случаите по ал. 3 не се разрешава евакуация през повече от едно съседно помещение, с изключение на помещенията в еднофамилните жилища от подклас на функционална пожарна опасност Ф1.4 , както и за санитарни помещения (бани и тоалетни).“

Мотиви:

Често срещаната планова структура на съвременните жилища включва следната поредица от 3 или 4 обособени последователни стаи: дневна, спалня, дрешник и баня. Ограничението за еднопосочна евакуация през само едно съседно помещение е ненужно рестриктивно, когато става въпрос за еднофамилни жилища, в които обитателите са добре запознати с планировката и опасността от пожар не е висока.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(19.02.2024 23:48)

СТАНОВИЩЕ НА КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ 2

Коментари и предложения по текстовете към проект:

1. Към § 3

Предлагаме следното изменение в чл. 4:

Навсякъде думите „част „Пожарна безопасност“ да се заменят с думите „*Критерии за оценка на инвестиционния проект за съответствие с изискванията за пожарна безопасност*“.

Мотиви: изложените аргументи в общата част на становището ни по-горе относно част „Пожарна безопасност“ на инвестиционния проект.

2. В проекта липсват разпоредби, които да уреждат случаите на преустройство на заварени сгради, при които пълното съответствие с предложените нови правила е невъзможно. Следва да е ясно, че новите изисквания се прилагат само спрямо добавените елементи към строежа, а не спрямо целият заварен строеж. В тази връзка **предлагаме създаването на нова ал. 4 към чл. 7:**

„(4) За съществуващите обекти изискванията на наредбата се прилагат само по отношение на преустроени и/или реконструирани, и/или новопроектирани части и елементи на строежите.“

Също така, не са предвидени изключения или специални правила спрямо сгради недвижимо културно наследство. В тази връзка **предлагаме създаване на нова ал. 5 към чл. 7:**

„(5) За обекти недвижима културна ценност изискванията на наредбата се прилагат само, ако не противоречат на предписанията за опазване на недвижимата културна ценност и на останалите изисквания в Закона за културното наследство.“

Мотиви:

Често при реконструкции на сгради със статут на недвижими културни ценности и в случаите, когато е необходимо издаването на разрешение за строеж, има съществени противоречия между изискванията на Наредба № Із-1971 от 29.10.2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар и предписанията за опазване на сградата на Министерство на културата, респективно НИНКН. Това е напълно разбираемо, тъй като паметниците на културата са изградени много преди въвеждането на изискванията на Наредба № Із-1971. В редица случаи нормите на Наредбата са неприложими спрямо сгради НКЦ, тъй като би компрометирало автентичния ѝ вид. Чрез предлагания текст се цели Наредба № Із-1971 да се прилага само доколкото не противоречи на дейностите по реставрация, консервация и опазване на недвижимото културното наследство.

3. Към § 7

С проекта се предвижда промяна в забележките към таблица 3 към чл. 12:

„ *Забележки:*

...

7. При двуетажни и многоетажни сгради минималната огнеустойчивост на вертикалните конструктивни елементи, носещи само покрива, се определя по колона

10.“

Предлагаме следната промяна в т. 7 от Забележките към Таблица 3 към чл. 12:

„7. Минималната огнеустойчивост на вертикалните конструктивни елементи, носещи само покрива на сградите, се определя по колона 10.“

Мотиви:

Принципното разбиране за структурната същност на вертикалните носещи елементи (колони, носещи стени, рамки), когато те носят само покрива на сградата, показва, че когато покривът на сградата се разруши, необходимостта от по-голяма огнеустойчивост на колоните на практика е ненужна.

Автор: КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
(19.02.2024 23:43)

СТАНОВИЩЕ НА КАМАРАТА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ

Подкрепяме инициативата за актуализация на Наредбата, но въпреки, че част от измененията са в позитивна посока, проектът предвижда още по-сериозно утежняване на инвестиционния процес и строителството.

Камарата на архитектите в България поддържа становището, че изискванията и техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар при проектирането и изпълнението на строежите, излишно се обособяват в самостоятелна проектна част „Пожарна безопасност“. Тази част от инвестиционния проект следва да отпадне, тъй като съблюдаването на изискванията за пожарна безопасност по своята същност не са проектиране и не носят същностните характеристики на проектантска дейност, а са оценка за съответствие на проектите с тези норми. Считаме че инвестиционният процес трябва да се разтовари, като спазването на изискванията при проектирането и изпълнението на строежите, разписани в Наредбата, е достатъчно да се удостовери при извършване на оценката за съответствие на проектите.

Изискванията на Наредбата се изпълняват при проектиране на отделните части на инвестиционния проект и е абсолютно излишно и ненужно тяхното преписване в отделна част „Пожарна безопасност“ и включване на допълнителен участник в инвестиционното проектиране и строителството.

По част „Пожарна безопасност“ не се предвижда изпълнение на никакви строителни и монтажни работи и не отговаря на определението за инвестиционен проект.

Участието при проектирането и строителството на отделен проектант по част „Пожарна безопасност“ води след себе си до неоправдани и ненужни разходи за проектиране и авторски надзор. Т.нар. проектант по част пожарна безопасност не могат да проектират нито една от предвидените активни и пасивни мерки за осигуряване на безопасност от пожар.

Автор: Костадин Христов (19.02.2024 21:43)

Предложения за корекции в предложените параграфи за изменение 3

§ 296. Членове 657 - 659 се изменят така:

Чл. 657. (1) При предвиждане на гаражи в подземни или полуподземни етажи на сгради, сградите или частите от тях съгласно чл. 12, ал. 1 се проектират от I или II степен на огнеустойчивост, като максимално допустимата площ на гаражите се определя съгласно табл. 71.

(2) Когато сградите или части от тях съгласно чл. 12, ал. 1 включват само подземни и/или полуподземни етажи, максимално допустимата площ на гаражите в тях се определя съгласно табл. 71 като за сгради с един надземен етаж.

Чл. 658. (1) Зарядните точки за електрически превозни средства в гаражите се монтират върху повърхности с клас по реакция не по-нисък от А2.

(2) Когато в гараж е проектирана пожароизвестителна система, се предвижда блокировка за автоматично изключване на захранването на зарядните точки за електрически превозни средства в гаража при задействане на пожароизвестителната система. **(Коментари: Неясна разпоредба, ще се блокира автоматично изключване на захранване за зареждане или автоматично ще се изключва, да се има в предвид следващата забележка която предполага отделна кабелна линия от паркомъсто към електромер на собственик. Необходимо е прецизиране на нормата.)**

(3) В гаражите, предназначени за паркиране на повече от 10 МПС без отделянето им в гаражни клетки, разстоянието от паркомъсто, оборудвано със зарядна точка за електрически превозни средства, до евакуационен изход е не по-малко от 5 м. (**Коментари: Да се има в предвид, че всички паркоместа в жилищни сгради трябва да са оборудвани с възможност за зареждане чл.50 (7) Наредба РД-02-20-2. Необходимо е прецизиране на нормата.)**

Чл. 659. Когато са предвидени асансьори за вертикално или хоризонтално пренасяне на автомобили в гаражите, същите се захранват с електрическа енергия като потребители от първа категория с автоматично превключване на захранването съгласно Наредба № 3 от 2004 г. за устройството на електрическите уредби и електропроводните линии. Вторият независим източник следва да осигурява електрозахранване на същите асансьори в продължение на не по-малко от 60 min.“ (**Мотиви: Няма ясна причина автомобилите да се ползват с предимство пред**

хората, целта на наредбата е безопасна евакуация на хора, а не на оборудване)

С уважение: арх. К. Христов

Автор: Костадин Христов (19.02.2024 21:42)

Предложения за корекции в предложените параграфи за изменение 2

§ 70. Създават се чл. 111 и 112:

„Чл. 111. (1) При проектиране на смукателни вентилационни инсталации за отвеждане на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти, при които е предвидено преминаване на елементи на инсталациите през междуетажните преградни конструкции на сградите, се спазва едно от следните изисквания:

1. въздухопроводите на смукателните вентилационни инсталации извън кухненските помещения са с минимална огнеустойчивост (с критерий EI), съответстваща на нормативната огнеустойчивост на пресичаните от тях междуетажни преградни конструкции съгласно колона 6 на табл. 3, но не по-малка от EI 30;

2. въздухопроводите на смукателните вентилационни инсталации извън кухненските помещения са разположени във вентилационна шахта с минимална огнеустойчивост (с критерий EI), съответстваща на нормативната огнеустойчивост за пресичаните междуетажни преградни конструкции съгласно колона 6 на табл. 3, но не по-малка от EI 30;

3. отвеждането на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти извън кухненските помещения се извършва към вентилационна шахта сифонен тип с минимална огнеустойчивост (с критерий EI), съответстваща на нормативната огнеустойчивост на пресичаните междуетажни преградни конструкции съгласно колона 6 на табл. 3, но не по-малка от EI 30.

(2) Пожарозащитни прегради (с изключение на брандмауерите) може да бъдат пресичани от въздухопроводи и вентилационни шахти по ал. 1, при условие че въздухопроводите/шахтите са с огнеустойчивост, съответстваща на нормативната огнеустойчивост на пресичаната преграда и преминават транзитно през помещенията и етажите, разделени с пожарозащитни прегради. Не се разрешава на въздухопроводите по ал. 1, **от професионални/търговски кухни** да бъдат монтирани пожарни клапи.

(3) Въздухопроводите на смукателните вентилационни инсталации за отвеждане на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти, както и вентилационните шахти по ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2 се предвиждат от строителни продукти с клас по реакция на огън не по-нисък от A2. В шахтите по ал. 1, т. 2 и 3 и ал. 2 **от професионални/търговски кухни**, не се разрешава да преминават други въздухопроводи, както и тръбопроводи, кабели, съоръжения и

комуникации.

(4) Не се разрешава смукателните вентилационни инсталации за отвеждане на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти, да се свързват към комините на сградите, към вентилационните шахти или въздухопроводите на санитарните помещения, както и към всякакви други вентилационни инсталации.

(5) Допуска се отвеждането на газове и пари, получени в резултат на температурна обработка на хранителни продукти, да се предвиди към вентилационна шахта съгласно ал. 1-3, проектирана в общо тяло с комин на сграда, ако няма връзка между вентилационната шахта и димоходите на комина и са спазени изискванията за необходимата огнеустойчивост на шахтата и на комина.

Чл. 112. (1) Смукателните вентилационни инсталации за отвеждане на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти от професионални/търговски кухни се проектират като самостоятелни инсталации за всяка кухня. **за всеки самостоятелен обект. (Мотиви: „всяка кухня“ е много общо понятие позволяващо интерпретации и свеждане до единично помещение)**

(2) Не се разрешава смукателните вентилационни инсталации по ал. 1 да се свързват към смукателни вентилационни инсталации за отвеждане на газове и пари, получени в резултат на температурната обработка на хранителни продукти от кухни в жилища.

(3) Не се разрешава смукателните вентилационни инсталации по ал. 1 да бъдат проектирани с гъвкави въздухопроводи **извън обхвата на обекта. (Мотиви: въведена е силно ограничаваща забрана възпрепятстваща технологични промени в кухненското оборудване)**

...

Автор: Костадин Христов (19.02.2024 21:40)

Предложения за корекции в предложените параграфи за изменение

Предложения за промени в Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар

§ 32. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думата „изходите“ се заменя с „евакуационните изходи“.

2. В ал. 2:

а) точки 1 и 2 се изменят така:

„1. 20 m от която и да е точка до евакуационен изход (фиг. 7) при път за евакуация в една посока;

2. 40 m **за най-краткия евакуационен път**, от която и да е точка до евакуационен изход (фиг. 8) при пътища за евакуация в две или повече посоки (алтернативни евакуационни пътища);

в) създава се т. 3:

„3. при помещение с два или повече евакуационни изхода, в което има местоположения с еднопосочна евакуация - дължината, определена на фигури 8А и 8Б, като дължината на евакуационния път с еднопосочна евакуация не трябва да надвишава 20 m, а дължината на евакуационния път при наличие на алтернативни евакуационни пътища не трябва да надвишава 40 m **за най-краткия евакуационен път**.

3. В ал. 3:

а) в основния текст думата „превишава“ се заменя с „надвишава“;

б) създава се т. 3:

„3. дължината, определена на фигура 8Б - при пътища за евакуация в две или повече посоки (алтернативни евакуационни пътища), при които има участък с еднопосочна евакуация, като дължината на участъка с еднопосочна евакуация от вратата на най-отдалеченото помещение до мястото с възможност за алтернативна евакуация не трябва да надвишава 20 m, а общата дължина на евакуационния път от вратата на най-отдалеченото помещение до вход в съседна защитена зона, в съседна безопасна зона или в евакуационно стълбище не трябва да надвишава 40 m **за най-краткия евакуационен път**.“

4. Фигури 9 и 10 се изменят така:

Мотиви: За да съответстват нормите на приложените фигури и обясненията към тях. Гарантира се че най-краткия евакуационен път при наличие на алтернативни маршрути няма да надхвърли 40 m, но не се ограничава броя и дължината на алтернативните евакуационни пътища - смисъла на всички приложени фигури с обяснения към тях.

5. Създава се ал. 5:

6. Алинея 6 се изменя така:

„(б) Допуска се евакуационният път от която и да е точка на помещения от категория по пожарна опасност Ф5Г и Ф5Д да се проектира с дължина при пътища за евакуация в две или повече посоки не по-голяма от 100 m **за най-краткия евакуационен път**, измерена до краен евакуационен изход и с дължина при път за евакуация в една посока не по-голяма от 50 m, измерена до краен евакуационен изход, ако са изпълнени следните условия:

1. помещенията са разположени в едноетажна сграда (или част от едноетажна сграда съгласно чл. 12, ал. 1) от същата категория по пожарна опасност;
2. сградата или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1 е изпълнена от I, II степен на огнеустойчивост или от пожаронезащитена стоманена конструкция.“

7. Създават се ал. 7 и 8:

„(7) Допуска се евакуационният път от която и да е точка на помещения от категория по пожарна опасност Ф5В до краен евакуационен изход да се проектира с дължина не по-голяма от 60 m **за най-краткия евакуационен път**, при пътища за евакуация в две или повече посоки и с дължина не по-голяма от 30 m при път за евакуация в една посока, ако са изпълнени следните условия:

1. помещенията са разположени в едноетажна сграда (или част от едноетажна сграда съгласно чл. 12, ал. 1) от категория по пожарна опасност Ф5В, Ф5Г или Ф5Д;
2. сградата или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1 е от I степен на огнеустойчивост;
3. осигурени са автоматична пожароизвестителна система и автоматична спринклерна пожарогасителна инсталация (независимо от това, дали съгласно приложение № 1 се изискват такива) за цялата площ на сградата или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1.

(8) Допуска се евакуационният път от която и да е точка на бани, сауни, басейни, спа центрове и други подобни от подклас Ф3.4 да се проектира с дължина при пътища за евакуация в две или повече посоки не по-голяма от 100 m за най-краткия евакуационен път, измерена до краен евакуационен изход или евакуационен изход съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 или 4 и с дължина при път за евакуация в една посока не по-голяма от 50 m, измерена до краен евакуационен изход или евакуационен изход съгласно чл. 37, ал. 1, т. 1, 2 или 4.“

Мотиви: Следвайки философията на промените в алинеи 2 и 3, няма причина същата да не бъде приложена за следващите алинеи 6, 7 и 8.

Автор: Десислава Матева (19.02.2024 21:17)

СТАНОВИЩЕ от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) - част 4

Считаме, че би било удачно **да се предвиди издаване на отделна наредба** за противопожарни норми за проектиране, приемане, въвеждане в експлоатация и поддръжка на ФЕЦ, където да се третират всички видове централи с оглед предназначението им и видовете инвертори и трансформаторни постове, с които те се изграждат.

Надяваме се предложенията ни за промени и допълнения да бъдат приети.
Асоциацията остава на разположение за допълнителна информация и дискусия.

С уважение,

Никола Газдов

АПСТЕ е сдружение с нестопанска цел, което подкрепя развитието и пазарната интеграция на технологиите за производство и съхранение на електрическа енергия от възобновяеми източници в България. Към настоящия момент, компаниите членове в асоциацията развиват проекти за над 7 гигавата мощности от възобновяема енергия (вятър и слънце) и системи за съхранение на енергия в страната. Широката представителност на членската ни база, която обхваща бизнес представители на производители, проектанти и интегратори на ВЕИ технологии и системи за съхранение на енергия, търговци на електроенергия и инвеститори в сектора, ни дава възможност да заявим с голяма доза увереност, че асоциацията може да бъде конструктивен партньор при развитието на правно-административната рамка за производство, съхранение и търговия с електроенергия.

Автор: Десислава Матева (19.02.2024 21:15)

СТАНОВИЩЕ от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) - част 3

Съгласно § 176, т.2, буква б):

Според предложението за добавяне текст **в чл. 370 (2) т. 3** предвиденото разстояние от комплектните трансформаторни постове и комплектните трансформаторни подстанции (КТП) до пожарнезащитени метални конструкции, каквито са тези на ФЕЦ, **е 10 м.** Това противоречи на изискванията на **чл. 370 (3) т. 1**, според които КТП във ФЕЦ са категория по пожарна опасност Ф5В, а масивите с конструкции и панели на ФЕЦ са категория по пожарна опасност Ф5Г и за тях се изисква разстояние помежду им **12 м.** Съгласно **чл. 370 (4)** разстоянието може да се намали до 30%, т.е. **9.4 м.** Наличието на възможност за прилагане на различни разстояния, би довело до възможност за различни тълкувания на база лична преценка от страна на всеки инспектор по Пожарна безопасност и защита на населението. **Би следвало да се посочи една величина, за да се избегнат различни тълкувания както от страна на инвеститори, така и от страна на надзорните органи.**

Анализ на данните от възникнали пожари показва, че **източникът на опасност от пожари** при наличие на покривна фотоволтаична инсталация **произтича от неправилен монтаж** (напр. на конектори, свързващи фотоволтаичните модули) и/или **лоша поддръжка на системите.** Вместо да се ограничава (и дори забранява в неявен вид) проектирането и инсталирането на ФЕЦ **е необходимо да се предпришат мерки за използване на качествени материали, контрол и проверка по време на целия експлоатационен срок** например в „НАРЕДБА № 8121з-647 за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите“.

Автор: Десислава Матева (19.02.2024 21:14)

СТАНОВИЩЕ от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) - част 2

С чл. 350а (1) т.9 се създава противоречие - в т.9 се забранява монтаж на модули (панели) над брандмауери и вертикални прегради на пожарни сектори, които се изпълняват с материали, върху които в предходните точки от чл.350а (1) монтажът им се разрешава, на база реакцията им към огън.

Чл. 350б т.3 - да отпадне:

С чл. 350б т.3 се въвежда ограничение за подреждане на фотоволтаичните елементи във фигури 40 x 40 м, което не само **не кореспондира с размерите на модулите и конструкциите**, но и с електротехническата логика, която трябва да е водеща при изграждането им. Това, комбинирано с изискването за разстояние между фигурите от 4 м, **прави неефективно изграждането на ФЕЦ на земя, особено на парцели с форма различна от правоъгълна**, а повечето терени не са с правоъгълна форма. Подобно ограничение е изключително рестриктивно и не се среща в нито една държава в Европа.

Чл. 350б т.7 - да отпадне:

С чл. 350б т.7 се въвежда изискване в близост до трансформаторните постове на фотоволтаичната електрическа централа да се предвиждат прекъсвач/и или превключвател/и за постоянен ток и за променлив ток за съответните вериги (стрингове) от фотоволтаични модули. Нормално всеки от инверторите има възможност за прекъсване на постоянния ток към него чрез вграден товаров прекъсвач. **Съвременните концепции, обаче, се основават на стрингови инвертори, разположени оптимално сред полето от модули** (за по-ниски разходи и загуби), а не в близост до трансформаторните постове. **Това изискване ще въведе изключително рестриктивни ограничения за точен тип на оборудване и концепция за разположение.** Същият ефект може да се постигне и ако се прекъсне връзката към мрежата на мрежов инвертор – той ще подтисне производството на стринговете.

Автор: Десислава Матева (19.02.2024 21:12)

СТАНОВИЩЕ от Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) - част 1

НА ВНИМАНИЕТО НА:

г-н Калин Стоянов,

Министър на вътрешните работи

г-н Андрей Цеков,

СТАНОВИЩЕ

от

Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ)

Относно: **Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар**

Уважаеми г-н Стоянов,

Уважаеми г-н Цеков,

Във връзка с публикуван за Обществено обсъждане [Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар](#), Асоциация за производство, съхранение и търговия на електроенергия (АПСТЕ) приветства желанието за прецизиране на съществуващите изисквания за еднозначното им прилагане от участниците в инвестиционния процес и контролните органи, както и за постигане на баланс между мерките за осигуряване на пожарна безопасност и възможностите за тяхното изпълнение в съответствие с най-добрите международни практики.

По отношение на предложените текстове в Проекта имаме следните коментари и предложения:

Съгласно § 169:

В **чл. 350а (1) т. 7 и т. 8, т. 10 и т. 12** се определят разстояния от контура на покрива, както и други покривни елементи, както и организиране на инсталацията във фигури с размери на 40x40 м с разстояние помежду им от 1.5 м, но **така разписаните изисквания нито намаляват (ликвидират) опасността от възникване на пожар, нито биха подпомогнали гасенето на възникнал пожар** на такъв покрив с фотоволтаична система (ФЕЦ).

Би следвало **да се опишат спецификите на фотоволтаични системи (ФЕЦ) върху скатен и плосък покрив** – такива специфики към момента не са разписани в Наредбата.

Автор: Yancho Stoyanov (19.02.2024 17:44)

„Марлин“ ЕООД

На база предложенията и мотивите на „Булмаркет груп“ АД, „Пристанище Варна“ ЕАД, Българска Морска камара и Сдружение на производителите на масла и маслопродукти в България, предлагаме.

В чл.517 да се добави и резервоари тип - резервоар в резервоар. Минималното разстояние между резервоар в резервоар и резервоар в резервоар да се определи като 0,3 Д на по-големият резервоар.

В табл.47 и табл.49, да се преразгледат предложените обеми на резервоари, и да се добави вариант на обем на резервоари до 3000м³. Разстоянията заложи в таблиците да се намалят минимум с 20% от посочените в момента.

Мотиви:

Изискванията на Наредба № Из - 1971, са морално остарели и при тяхното определяне не са взети под внимание съвременните технологични решения и възможности, както за обработка на наливни товари, така и за обезпечаване на мерките за постигане на пожарната безопасност.

Действащата нормативна уредба в страни членки на Европейския съюз, например Кралство Нидерландия, Германия и Румъния налага значително по-ниски изисквания за минимални отстояния

Да се коригира чл.527 - При авария да се предви възможност за събиране на течността в обваловката или да се прехвърля в мобилни автоцистерни.

Мотив:

Изграждане на резервоар само за прехвърляне при авария и пожар е финансово неизгодно на Възложителите.

чл.566 и чл.567

Съгласно чл. 566, ал. 2 в сега действащата Наредба № Из-1971 разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28 °С включително и за горими газове, и за горими течности с пламна температура над 28 °С, съответно 300 и 200 m.

По аналогията на мотивите и предложенията на „Булмаркет груп“ ЕАД "Пристанище Варна" ЕАД, предлагаме изменението на чл. 566, ал. 2 „За речните пристани разстоянията по ал. 1 да са съответно 150 и 100 m.“.

Да се добави ал.(б) *При танкери за ГТ с пламна температура по-висока от 200°C разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно: до 10% от дължината на по-големия кораб,*

каквито са разпорежданията на ИА „Морска администрация“ и международните правила за заставане и швартоване на кораби в пристанищата.

Да се добави ал.7 - Да се предвижда възможността за намаляване на посочените разстояния, чрез извършване на Анализ на риска и увеличаване на мерките за активна и пасивна пожарозащита.

Старата ал. 6 да стане ал. 8.

Аналогично при чл.567 - "Разстоянията от наливно-изливни устройства на морски и езерни пристани до товарни, пътнически и служебни пристани са, както следва: най-малко 150 m - при работа с ЛЗТ и ГГ, и най-малко 100 m - при работа с ГТ."

„Чл. 568. (1) Наливно-изливните пристани се проектират по течението на плавателни реки и канали на разстояние най-малко 1000 m от пристанища, места за постоянен престой на плавателни съдове и населени места.

(2) (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Наливно-изливните пристани се проектират срещу течението на реката на разстояние най-малко 2000 m от обектите по ал. 1.“

Предлагаме изменение на чл. 568 със следния текст:

"Чл. 568. (1) Наливно-изливните пристани се проектират по течението на плавателни реки и канали на разстояние най-малко 500 m от пристанища, места за постоянен престой на плавателни съдове и населени места."

(2) (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Наливно-изливните пристани се проектират срещу течението на реката на разстояние най-малко 1000 m от обектите по ал. 1.“.

(3) Да се добави ал.3 - Да се предвижда се възможността за намаляване на посочените разстояния, чрез извършване на Анализ на риска и увеличаване на мерките за активна и пасивна пожарозащита.

Мотиви:

Действащата нормативна уредба в страни членки на Европейския съюз, например Кралство Нидерландия, Германия и Румъния налага значително по-ниски изисквания за минимални отстояния

Автор: ЖЕКО ЖЕЛЕВ (19.02.2024 16:42)

Предложение от ПРОЕКТАНТСКО БЮРО ЖЕТАТЕРМ

Мотиви за корекция в чл.125:

От практиката ми като проектант се срещнах с неправилно тълкуване от инспекторите на РС по пожарна безопасност на формулировката за локална отопление. Много от контролиращите органи считат инсталациите, оборудвани със

системи за тръбно снабдяване /природен газ или пропан-бутан/, които са проектно обезпечени с автоматично управление и защита, за локални. Като правило тези инсталации са предвидени за висок монтаж като температурите в работните и складови зони са съобразени с изискванията на „Наредба Из-1971/2009г.“ („ПБ“) , „Наредба за УБЕПРГСИУПГ“-16.07.2024(пр.газ), „Наредба №6“-26.11.2004г.(пр.газ) и „Наредба за УБЕТНГЗИВВГ“-23.10.2004г.(за пропан-бутан).

Предлагам : към чл.125 да се добави:

Не се считат за локално отопление тръбните инсталации на природен газ и пропан-бутан, снабдени със системи за защита и управление на процеса на лъчисто излъчване в промишлените обекти.

Автор: ЖЕКО ЖЕЛЕВ (19.02.2024 16:40)

Предложение от ПРОЕКТАНТСКО БЮРО ЖЕТАТЕРМ

Мотиви за предложение за промени в чл.601(1)-табл.62

През послените години, много бивши промишлени предприятия бяха приватизирани и раздробени в частни такива, и се яви следният проблем: спазвайки нормативните изисквания и отстояния от резервоарите до сгради, е невъзможно да се вмести пропан-бутанова група в рамките на заявения поземлен имот.

Водейки се от нормите за безопасни отстояния на резервоарите за пропан-бутан от сградите в държавите от ЕС правим предложение, в което да се приближават до техните.

Например: до обекти от I, II и III-та степен на огнеустойчивост за резервоари с обем до 10 м^3 , надземни е 15 м. по наредбата, а при държави от Европейския съюз, където познавам нормативите, в най-тежките случаи е 5.0 м.

Всички резервоари за пропан-бутан, които се инсталират в България, са произведени по същите стандарти и имат CE сертификат.

Предложение по таблица 62:

За надземни резервоари до 5 м^3 - отстояние 3 м; от $5 \div 10 \text{ м}^3$ - отстояние 7,50 м; от $10 \div 20 \text{ м}^3$ - отстояние 10 м.

За подземните резервоари предлагаме отстоянията да се намалят с 30% от предложените за надземни.

Автор: Иво Рашев (19.02.2024 15:11)

Спринклери в хладилни складове

Предлагам да се промени текста по чл.208, ал.2, така че спринклерни инсталации с ESFR спринклери да може да се използват и за хладилни складове. При това новият текст да гласи:

Чл. 208. (2) Спринклерни инсталации по ал. 1 с ESFR спринклери може да бъдат проектирани само за складове от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2, **както и за хладилни складове от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1.**

Мотиви:

Хладилните складове по същество и начин на експлоатация наподобяват складовете от подклас Ф5.2. В тях не се очаква да има постоянно пребиваващ персонал, а принципа за евакуация на временно пребиваващи работници е аналогичен в двата типа складове.

В световната практика е широко разпространено гасенето с ESFR спринклери за хладилни складове. Такова решение отговаря на изискванията на чл. 11.5.1.b) от действащия у нас стандарт БДС EN 12845, както и не противоречи на изискванията на Приложение Р. Съществуват аналогични изисквания при VdS, NFPA, FM Global и други. Такива продукти се произвеждат от всички водещи фирми на спринклерни продукти, както и се сертифицират от всички водещи застрахователи.

Използването на ESFR спринклери за хладилни складове ще доведе до премахване на междустелажните спринклери в редица случаи, които от своя страна са предпоставка за аварии при експлоатация.

Автор: Яни Янев (19.02.2024 14:30)

Становище на Сдружението на производителите на масла и маслопродукти в България

Подкрепяме изразените становища на Астра Финанс да отпадне текстът в **чл. 433, ал. 2** - „Вертикалните елементи се изпълняват с огнеустойчивост R60, а хоризонталните елементи - с огнеустойчивост R30.

По отношение на изискванията на **чл. 433, ал. 3** нашето предложение е нормирането по табл. 43 да остане само за тръбопроводи за ЛЗТ в пълния ѝ текст, а разстоянията от тръбопроводи за ГТ с пламна температура над 200°C до сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 и обслужващите ги сгради и съоръжения - железопътни линии и автомобилни пътища, да не се нормират.

Автор: Яни Янев (19.02.2024 14:29)

Становище на Сдружението на производителите на масла и маслопродукти в България

Във връзка с така предложената група предлагаме изменения и допълнения и в следните текстове:

Да се създаде нов член **519А**

Чл. 519.А Минималните разстояния от надземни резервоари за растителни масла /олио и други/ с пламна температура над 200° С са, както следва:

1. до помпени станции за ЛЗТ - 8 m;
2. до помпени станции за ГТ - 5 m;
3. до оста на хидрантите на наливно-изливните устройства за ГТ - 5 m;
4. до оста на железопътни линии за редовно движение - 20 m;
5. до оста на вътрешнообектови и маневрени железопътни линии - 10 m;
6. до края на платното на пътища от републиканската пътна мрежа - 20 m;
7. до вътрешнообектови пътища - 8 m;
8. до съседни резервоари за ГТ - 10 m;
9. до съседни сгради разстоянията се определят по таблица 39, като резервоарите, помпените станции и наливно изливните устройства за олио се приравняват към производства от категория по пожарна опасност Ф5В.

Към **Чл.566** се създава нова алинея 6 със следния текст.

Чл. 566. (1) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28 °С включително и за ГГ, разположени на морски и езерни пристани, са най-малко 200 m, а между устройствата за течности с пламна температура над 28 °С - най-малко 150 m.

(2) За речните пристани разстоянията по ал. 1 са най-малко съответно 300 и 200 m.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Разстоянието между дългите страни (бордовете) на съседните танкери за ЛЗТ и ГГ е най-малко 60 m, а между късите им страни (нос, кърма) - най-малко 30 m.

(4) Разстоянията от борда на танкер до носа или кърмата на друг танкер са най-малко 45 m.

(5) При танкери за ГТ разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно най-малко 40, 20 и 30 m.

/6/ При танкери за ГТ с пламна температура по-висока от 200°С разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно: до 10% от дължината на по-големия кораб, каквито са разпоредженията на ИА „Морска администрация“ и международните правила за заставане и швартоване на кораби в пристанищата.

Старата ал. 6 да стане ал.7

(6)/7/ (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г., изм., бр. 89 от 2014 г.) Минималните разстояния по ал. 3, 4 и 5 се спазват задължително и при разполагането на танкери за ЛЗТ, ГГ и ГТ до кораби на пристани с друго предназначение.

Към **Чл.570** се създава нова алинея 2 със следния текст:

Чл. 570. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.)/1/ Разстоянието от наливно-изливни пристани за ЛЗТ и ГТ до различни обекти се определя при спазване изискванията на раздели "Складове за ЛЗТ и ГТ от I категория" и "Складове за ЛЗТ и ГТ от II категория". Разстоянията от пристани за ГТ се определят като за течности с пламна температура до 28 °С включително.

Ал./2/нова Разстоянията от наливно изливни пристани за растителни масла с пламна температура по-висока от 200°С до съседни сгради и съоръжения се определят по табл. 39.

§ 245. Създава се **чл. 574а: „Чл. 574а.** (1) За снабдяване на морски и речни плавателни средства с гориво и смазочни материали (корабно бункероване) на наливно-изливни пристани и пристанища за обществен транспорт се предвиждат автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на горивото и смазочните материали при аварийно разкъсване на връзката с кораба. 85

(2) В случаите по ал. 1, минималните разстояния от местата за престой на автоцистерните с гориво и смазочни материали (когато е предвидено корабното бункероване да се извършва с автоцистерни) до съседните строежи се определят съгласно табл. 6б, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 11.“

/3/Допуска се на пристанища за обществен транспорт да се претоварва растително масло за хранителни цели с пламна температура по-висока от 200⁰ С в авто и жп цистерни ако претоварването се извършва с автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на маслото при аварийно разкъсване на връзката с кораба. Претоварването да е съпроводено от допълнителни мерки за пожарна безопасност, отразени в технологичните карти по чл.34 от Наредба №9 от 14 октомври 2013г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанища.

Автор: Яни Янев (19.02.2024 14:26)

Становище на Сдружението на производителите на масла и маслопродукти в България

Подкрепяме изразеното становище на Изпълнителният директор на „Пристанище Варна“ ЕАД за изменение на чл. 516 както следва:

Чл. 516. Минималното разстояние между стените на резервоарите от две съседни групи е, както следва:

1. между надземни резервоари - 30 m;
2. между надземни и полуподземни резервоари - 25 m;
3. между надземни и подземни резервоари - 20 m;
4. между полуподземни резервоари - 15 m;
5. между полуподземни и подземни резервоари - 10 m;

б. между подземни резервоари - 10 м.

Предвид горните обяснения предлагаме да се преразгледат минималните разстояния в таблица 46 към чл. 517 (1) като се добави нова група - над 200 °С:

Чл. 517. (1) Минималните разстояния между стените на съседни надземни резервоари в една група се определя в зависимост от диаметъра и конструкцията на резервоарите, както и от вида на съхраняваната в тях течност по табл. 46.

Таблица 46

№ по ред	Видове резервоари	Пламна температура на съхраняваната течност, °С	Минимално разстояние
1.	С неподвижен покрив или с понтон	до 55	0,75 Д*
		от 55 до 120	0,65 Д
		От 120 до 200	0,5 Д
		Над 200	0,2Д
3.	С плаващ покрив	до 55	0,5 Д
		от 55 до 120	0,4 Д
		От 120 до 200	0,2 Д
		Над 200	0,1 Д

Където Д е диаметъра на резервоара.

Автор: Яни Янев (19.02.2024 14:22)

Становище на Сдружението на производителите на масла и маслопродукти в България

България е голям производител и износител на растителни масла, в това число слънчогледово рафинирано и нерафинирано, рапично олио и соево олио.

Товарооборота през българските пристанища в последните години е нараснал близо 20 пъти. Прилагаме статистика за износа и вноса на растителни масла през българските пристанища:

2018	2019	2020	2021	2022	2023
210 000 т.	250 0 00 т.	300 000 т.	350 000 т.	92 0 000т.	600 0 00 т.

Строежа на нови терминали за наливни товари и складови стопанства за растителни масла е твърде скъпа инвестиция. Спазването на необходимите отстояния на съществуващите пристанища за обществен транспорт по сегашната Наредба № 13-1971 за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар са трудно изпълними и не са съобразени по това време с нуждата за обработка на растителни масла, затова **нашето предложение е да се създаде нов температурен клас към горимите течности от 120° до 200°**. Растителните масла имат пламна температура над 200° и следователно предлагаме да бъдат извадени от класа на ГТ както и разрешаване за обработката им на пристанища за обществен транспорт при спазване на необходимите противопожарни мерки. Като пример можем да посочим че в Европейската практика, Растителните масла (CAS Number 8001-21-6 / EC / List 232-273-9) не се класифицират, като опасни вещества съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP) и не подлежат на регистрация съгласно Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH) и за това критериите при товаро-разтоварни операции не трябва да се отнасят към категорията на горивните течности.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:08)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

Издадени са следните протоколи от изпитване съответно за двата вида кабели енергийни кабели NYF-FR 4 x 16 mm² 0.6/1 kV и N2XSEY-3x150/25mm² 6/10 kV с Боя (обмазка) за повърхностна огнезащита ЛАКОТЕРМ ВС-21®, както следва:

- Протокол № 87/27.07.2023 г. Изпитване на адхезия и еластичност на БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21” нанесена върху Силов кабел **тип** N2XSEY-3x150/25mm² 6/10 kV
- Протокол № 88/ 27.07.2023г. Изпитване на адхезия и еластичност на БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21” нанесена върху Силов кабел тип NYF-FR 4 x 16 mm² 0.6/1 kV

- Протокол № 3052-1/2023 съгласно EN 60332-1-2 „Изпитване на електрически и оптично-влакнести кабели на въздействие на огън“ Част 1-2 „Изпитване на вертикално разпространение на пламък при единичен изолиран проводник или кабел Процедура за пламък 1 kW , получен при предварително смесване.
- Протокол № 3052-2/2023 съгласно EN 50399 Общи методи за изпитване на кабели на въздействие на огън. Измерване на топлоотделяне и отделяне на дим от кабели по време на изпитване на разпространение на пламък.
- Протокол № 3052-4/2023 съгласно EN 61034-2 Общи методи за изпитване на кабели на въздействие на огън. Измерване на плътността на дима от горящи кабели при определени условия. Част 2 Процедура за изпитване и изисквания.
- Протоколи от изпитване № 3696/2023; 3697/2023; 3698/2023; 3695/2023 съгласно EN 60754-2 Изпитване на газове отделени по време на горене на материали на кабели Част 2: Определяне на киселинността (чрез измерване на pH) и проводимостта.
- Протокол № 3051-1/2023 съгласно EN 60332-1-2 „Изпитване на електрически и оптично-влакнести кабели на въздействие на огън“ Част 1-2 „Изпитване на вертикално разпространение на пламък при единичен изолиран проводник или кабел Процедура за пламък 1 kW , получен при предварително смесване“
- Протокол № 3051-2/2023 съгласно EN 50399 Общи методи за изпитване на кабели на въздействие на огън. Измерване на топлоотделяне и отделяне на дим от кабели по време на изпитване на разпространение на пламък
- Протоколи от изпитване № 3690/2023; 3692/2023; 3694/2023; 3695/2023 съгласно EN 60754-2 Изпитване на газове отделени по време на горене на материали на кабели Част 2: Определяне на киселинността (чрез измерване на pH) и проводимостта.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:06)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

Въз основа на тези резултати са издадени **Класификационни протоколи от ISSeP Institut Scientifique de Service Public, гр. Лиеж, Белгия Нотифициран орган № 2659, съгласно EN 13501-6 : 2018+A1 2022 Класификация на строителни продукти и елементи по отношение на реакцията им на огън. Част 6: Класификация въз основа на резултати от изпитвания на реакция на огън на силови, електронни и съобщителни кабели.**

- Класификационен протокол № 3051-3/2023 за реакция на огън на допълнително защитени енергийни кабели NYY-FR 4 x 16 mm² 0.6/1 kV с Боя (обмазка) за повърхностна огнезащита ЛАКОТЕРМ ВС-21® . **Класификация В2са - s2, d0,а3**
- и
- Класификационен протокол № 3052-3/2023 за реакция на огън на допълнително защитени енергийни кабели N2XSEY-3x150/25mm² 6/10 kV с Боя (обмазка) за повърхностна огнезащита ЛАКОТЕРМ ВС-21® . **Класификация В2са - s1, d0,**

а3.

Считаме, че нашият продукт Боя /обмазка/ за повърхностна огнезащита ЛАКОТЕРМ ВС-21®, видно от постигнатите резултати, може както и досега да се използва за защита на кабели с цел повишаване на класа им по реакция на огън, пожарозащита и неразпространение на горенето.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:05)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

Извършени са изпитания съгласно следните Европейски стандарти:

- БДС EN ISO 1519 Еластичност на покритието /изпитване на огъване върху цилиндрично тяло/ - отговаря на нормата; БДС EN ISO 2409 Адхезия на филма към кабелната изолация /изпитване на решетъчни нарязи/ , като показателя е в най - високата степен „0“ - Изпитанията са отразени в протоколи от изпитване № 87/27.07.2023 г. и № 88/27.07.2023 г .
- EN 60332-1-2 „Изпитване на електрически и оптично-влакнести кабели на въздействие на огън“ Част 1-2 „Изпитване на вертикално разпространение на пламък при единичен изолиран проводник или кабел Процедура за пламък 1 kW , получен при предварително смесване“

EN 50399 Общи методи за изпитване на кабели на въздействие на огън.
Измерване на топлоотделяне и отделяне на дим от кабели по време на изпитване на разпространение на пламък

- EN 60754-2 Изпитване на газове отделени по време на горене на материали на кабели Част 2: Определяне на киселинността (чрез измерване на рН) и проводимостта.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:04)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

Бяха подготвени опитни образци и изпратени в лабораторията в гр. Лиеж, Белгия, съгласно сключения договор и извършени дейности по „Класифициране на допълнително защитени кабелни снопове с огнезащитно покритие “БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21”, в съответствие с изискванията на БДС EN 13501, част 6 . Изпитанията се извършени върху типови кабели използвани на територията на АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД.

- Силов кабел тип N2XSEY-3x150/25mm² 6/10 kV с клас по реакция на огън Fca - 5 броя x 3,5 м общо 17,5 m

- Силов кабел тип NYU-FR 4 x 16 mm² 0.6/1 kV с клас по реакция на огън Eca - 10 бр. x 3,5 м общо 35 м. ;

Извършено е кондициониране и нанасяне на покритие от БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“ , съгласно инструкцията и указанията за нанасяне с дебелина на слоя от 0,800 mm до 1,1 mm.

Така подготвените пробни тела - Силов кабел тип N2XSEY-3x150/25mm² 6/10 kV - 5 броя x 3,5 м общо 17,5 м и силов кабел тип NYU-FR 4 x 16 mm² 0.6/1 kV - 10 бр. x 3,5 м общо 35 м. с нанесено покритие БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“ , бяха транспортирани със специализиран транспорт до акредитирана лаборатория ISeP Institut Scientifique de Service Public, гр. Лиеж, Белгия Нотифициран орган № 2659.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:03)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

1. Като се има в предвид изложената по-горе информация и установените пазарни практики на производители/търговци за кабели в Европа, е трудно и дори невъзможно да се осигуряват кабели, така че да бъдат изпълнени изискванията на чл.350 от Наредба Из-1971, за влагане на кабели с клас по реакция на огън Vca или Sca. В много от енергийните обекти на страната са извършвани ремонти и модернизации на системите, при което частично са заменяни кабели или са полагани нови, идентични с тези, вложени при изпълнение на оригиналния проект, като при необходимост след ремонтните дейности е възстановявано нарушеното огнезащитно покритие от БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“ .

С оглед на предстоящите изменения на Наредбата, бяха проведени срещи и разговори с водещи специалисти от ГД ПБЗН, консултанти енергетици от АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД, собственици на ВЕЦ и др. За да удовлетворим изискванията на член 350, от Наредба Из - 1971 се наложи да извършим изпитания на типове кабели защитени с огнезащитно покритие от БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“, които се полагат в обекти при производството на електроенергия. Както и във връзка с поддържане на експлоатационната надеждност на АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД и необходимост от допълнителна класификация на получената обвивка от неразпространяващо горенето пожарозащитно покритие ЛАКОТЕРМ ВС-21 в съответствие с изискванията на БДС EN 13501 част 6 „Класификация въз основа на резултати от изпитвания на реакция на огън на силови, контролни и съобщителни кабели“ беше обявен Конкурс № 51340 с предмет: „Класифициране на допълнително защитени кабелни снопове с огнезащитно

покритие „ЛАКОТЕРМ ВС-21“, положени на територията на АЕЦ Козлодуй ЕАД.

ЛАКПРОМ АД поиска оферти от различни акретитирани лаборатории от Европейският съюз. Офертата от ISSeP Institut Scientifique de Service Public, гр. Лиеж, Белгия Нотифициран орган № 2659, беше приета.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:02)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

„ЛАКПРОМ“ АД е производител на БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“ повече от 50 години. ЛАКПРОМ АД в историята си е провел изпитания на боята в лабораториите на ЕЛКАБЕЛ АД гр. Бургас, Завод за кабели „Гама кабел“ АД гр. Смолян; Център за изпитване и европейска сертификация ЕООД гр. Стара Загора, сега в лабораторията на ISSeP Institut Scientifique de Service Public, гр. Лиеж, Белгия и покритието е с отлични показатели и успешно изпълнява предназначението си.

1. Предимството на този метод за повишаване на класа по реакция на огън на кабели, чрез допълнително полагане на огнезащитна боя или състав е, че е по-икономичен - т.е могат да се използват по-достъпни кабели произведени от български производители; Продуктът е безвреден, безопасен за хората и околната среда при полагане и експлоатация - боята е водоразредима и не отделя вредни емисии в околната среда.
2. Не се налага да се използват в електрическите съоръжение и централи на изключително скъпи и трудно достъпни на пазара кабели с изолационна обвивка с клас по реакция на огън Vca или Cca.
3. Боята успешно дълги години преди влизане в сила на разпоредбите чл. 350 на от Наредба № 13-1971 от 2009 г. е използвана като покритие осигуряващо огнезащитата и неразпространението на горенето на всички видове силови и контролни кабели, полагани на територията на енергийни обекти от национално значение - ВЕЦ, ТЕЦ, АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД и др.

Пети и шести енергоблок на „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД са изградени и въведени в експлоатация, съгласно действащите към този момент нормативни изисквания. С развитие на нормативната база и указания, давани от ГДПБЗН, кабелите с горима изолация са защитени с допълнителни огнезащитни състави, а именно БОЯ /ОБМАЗКА/ ЗА ПОВЪРХНОСТНА ОГНЕЗАЩИТА „ЛАКОТЕРМ ВС -21“. Към настоящия момент, за поддържане на експлоатационната надеждност на АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД и други обекти е необходимо периодично да се извършват ремонти или възстановяване на работния ресурс на системи и оборудване, което предполага доставка и полагане на нови кабели. Тези дейности се извършват въз основа на съгласувани проекти с органите на ПБЗН със задължителни текстове, че

предвидените кабели отговарят на изискванията на чл. 350 от Наредба № Із-1971 и стандарт БДС EN 50575. Въвеждането в експлоатация на съоръженията и кабелите са съобразени с условията за работа и изискванията на първоначалния проект на централата в съответствие с „чл. 741. (Изм., БСА, бр. 1 от 1994 г.) (1) Кабелите в съоръженията на електрическите централи трябва да са с негорима или трудногорима изолация, защитена с **неразпространяващо горенето пожарозащитно покритие**.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 11:00)

Предложение за изменение и допълнение от - Хараламби Хараламбиев изпълнителен директор ЛАКПРОМ АД

Предложение за изменение и допълнение от г-н Хараламби Хараламбиев - изпълнителен директор на ЛАКПРОМ АД

Предложенията ми са за изменения и допълнения на изискванията, касаещи влагането в строежите и съоръженията на кабели и проводници:

- 1. Предлагам изменение в чл.350 ал.(1) Кабелите в съоръженията на електропроизводствените сгради и системи за безопасност в електрическите централи се изпълняват с изолационна обвивка от продукт с клас по реакция на огън Вса или Сса, или се полагат в тръби или затворени канали с клас по реакция на огън А2.**

Предлагаме нова ал.(3) Допуска се влагане/полагане на кабели с по нисък клас на реакция на огън от Сса, когато са допълнително защитени с не разпространяващо горенето покритие или огнезащитен състав. Огнезащитните състави или покрития трябва да са изпитани и класифицирани съгласно EN 13501-6 : 2018+A1 2022 и да осигуряват изискуемата класификация с клас по реакция на огън Вса или Сса.

Мотивите ми са следните:

1. Съгласно досега действащите изисквания на „чл. 350 (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) от Наредба № Із-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар (Обн. ДВ, бр. 96 от 2009 г., посл. изм. и доп. ДВ, бр. 63 от 2018 г.), е необходимо да бъдат влагани кабели в обекти, както е описано по-долу:

(1) Кабелите в съоръженията на електрическите централи, се изпълняват с изолационна обвивка от продукт с клас по реакция на огън Вса или Сса, или се полагат в метални тръби или канали.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) В кабелни съоръжения, електромашинни помещения или електрически помещения, се предвиждат проводници и кабели с изолация от

продукт с клас по реакция на огън Вса или Сса, или със стоманено защитно покритие“.

В случая императивно е заложено кабелите да са с клас по реакция на огън Вса или Сса. Това предполага, че всички кабелни съоръжения, електромашинни и/или електрически помещения в обекти с различни класове по пожарна опасност от Ф1 до Ф5, трябва да се проектират, без да се отчита класа по пожарна опасност и пожарното натоварване в помещенията и сградите, без да се отчита наличието на автоматични пожароизвестителни и пожарогасителни системи в кабелните съоръжения и помещения и без да се предвижда допълнителна защита чрез не разпространяващо горенето покритие или огнезащитен състав.

2. „ЛАКПРОМ“ АД е водеща българска фирма за производство на лаково-бояджийски системи и продукти за антикорозионна защита и пожарозащита на конструкции и съоръжения изработени от метал, бетон, дърво и др. В историята ни, която е на над 100 години продуктите успешно са използвани на различни обекти и са постигнати много успехи в строителството, машиностроенето и индустрията на България.

Автор: Калина Борисова (19.02.2024 10:56)

Предложение за изменение и допълнение от Калина Борисова - Ръководител ПТД ЛАКПРОМ АД

Предлагам изменение в чл. 350 - да се създаде нова алинея 3. Допуска се влагане на кабели с по-нискък клас по реакция на огън от Сса, когато са допълнително защитени с неразпространяващо горенето покритие или огнезащитен състав. Огнезащитните покрития или състави трябва да са изпитани и класифицирани съгласно EN 13501-6 2018 + A1 2022 и да осигуряват изискуемата класификация с клас по реакция на огън Вса или Сса.

Лакпром АД е български производител на лаково-бояджийски материал с над 100 годишна история и повече от 50 години произвежда огнезащитна боя /обмазка/ за кабели ЛАКОТЕРМ ВС 21, която успешно се прилага за защита на кабелите полагани във всички енергийни обекти на страната, като ВЕЦ, ТЕЦ, АЕЦ КОЗЛОДУЙ ЕАД и др.

В енергийните обекти на страната се използват различни типове кабели, и доставката на Кабели с клас по реакция на огън на изолацията Вса или Сса, които не се произвеждат на територията на РБългария или са скъпо струващи и трудно достъпни, което ще доведе до допълнително оскъпяване на произвежданата електроенергия.

Покритието произвеждано от ЛАКПРОМ АД е изпитано в акредитирани лаборатории в страната и Европейски съюз - ЕЛКАБЕЛ АД гр. Бургас, Завод за кабели „Гама кабел“ АД гр. Смолян; Център за изпитване и европейска сертификация ЕООД гр. Стара Загора, сега в лабораторията на ISSeP Institut Scientifique de Service Public,

гр. Лиеж, Белгия и покритието е с отлични показатели и успешно изпълнява предназначението си.

Допълнителен мотив е , че при необходимост от ремонти , те могат лесно и икономично да се извършват с боята, която има много добра адхезия към стари покрития и нова изолация на кабелите. Боята може да се прилага на място защита на кабелите , което не оскъпява допълнително крайната цена на електроенергията.

ЛАКПРОМ АД притежава сертифицирана интегрирана система за управление на качеството и околната среда съгласно БДС EN ISO 9001 : 2015 и БДС EN ISO 14001 и 2015 , Боята се произвежда при непрекъснат производствен контрол, етвърдена рецептура и повтораемост на качеството.

Автор: Димитър Павлов (19.02.2024 08:58)

Приложение от "Булмаркет груп" АД

Съгласно чл. 566, ал. 2 в сега действащата Наредба № Із-1971 разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28 °С включително и за горими газове, и за горими течности с пламна температура над 28 °С, съответно 300 и 200 m.

По аналогията на мотивите и предложенията на "Пристанище Варна" ЕАД, предлагаме изменението на **чл. 566, ал. 2 „За речните пристани разстоянията по ал. 1 са най-малко съответно 150 и 100 m.“**.

В чл. 568 се нормират минималните разстояния при проектирането на наливно-изливни пристани на плавателни реки и канали до пристанища, места за постоянен престой на плавателни съдове и населени места:

„Чл. 568. (1) Наливно-изливните пристани се проектират по течението на плавателни реки и канали на разстояние най-малко 1000 m от пристанища, места за постоянен престой на плавателни съдове и населени места.

(2) (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Наливно-изливните пристани се проектират срещу течението на реката на разстояние най-малко 2000 m от обектите по ал. 1.“

Предлагаме изменение на чл. 568 със следния текст:

„Чл. 568. (1) Наливно-изливните пристани се проектират по течението на плавателни реки и канали на разстояние най-малко 500 m от пристанища, места за постоянен престой на плавателни съдове и населени места.

(2) (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Наливно-изливните пристани се проектират срещу течението на реката на разстояние най-малко 1000 m от обектите по ал. 1.“

допълнителна обработка е предмет на проектиране.

Този проблем се постави и на работна група на подкомисия и бях уверен, че текста допуска такава обработка, но с писмо от МРРБ се оказва, че това не е така.

Предложих многократно за допускането на допълнителна обработка по отношение на реакция на огън да се вземе мнението и на други специалисти, които работят в областта на полимерите, енергийните системи, набъбващите огнезащити и др., но това се отхвърли без мотиви и разискване.

Много от кабелите и до този момент са защитени с различни състави още от началото на 80 години. До сега, така защитените кабели не са давали проблеми и са изпълнявали своята защитна функция. Използвали са се изцяло български производители, което води и до подобряване на родното производство. Кабели с понижена защита на външната изолация се произвеждат само в 3-4 фабрики в света, което ги прави мниги скъпи и с малка възможност за предлаганата гама продукти. Тези факти само ще оскъпят кабелите и ще затруднят проектирането на уредбите.

Предложението за добавяне на текст за мерки за допълнителна защита орегулира и следващата стъпка, кой и как ще декларира съответните качества на продуктите. В страната имаме специалисти на високо международно ниво, които реферират доклади в международни издания свързани точно със защита на електрически кабели и могат да помгнат при разискването на този въпрос.

Автор: Детелин Спасов (18.02.2024 12:38)

Във връзка с § 87. В чл. 151 ал. 3

Прагът е част от конструкцията на вратата. Няма вариант „траг“ да се изпита и класифицира самостоятелно. Така, изискването за клас на огнеустойчивост EI 45 само за прага не може да се използва. Трябва да се изиска самата врата да е изпитана и класифицирана с праг със съответните параметри към него- височина, широчина и др.

Автор: Детелин Спасов (18.02.2024 12:36)

Едносекторни Димоотводи

Приедносекторните димоотводи няма метод за изпитване на вертикални елементи. На практика, вертикални елементи се използват. Добре е в Наредбата да се допусне използването на вертикални елементи, на база изпитване на хоризонтални такива.

Основанието е:

Тъй като липсва метод на изпитване за вертикални елементи, то на база фактите, че обикновено тези елементи не са защитени и се намират е един сектор, то до излизане на нов метод за изпитване и класификация да може да се използват вертикалните елементи от димоотводите.

Автор: Детелин Спасов (18.02.2024 12:33)

Класификация на Димоотводите

В текстовете за димоотводи изисквания от вида E₃₀₀ 60. На практика в стандартите за изпитване и класификация има текст: „ЗАБЕЛЕЖКА: EN 1366-9 не включва изпитване за оценяване на непроницаемост при 300°C“.

Мисля, че е по-добре да остане изискването за 600 degC или за стандартно огнево въздействие за да не стават обърквания.

Автор: Детелин Спасов (18.02.2024 12:30)

Изисквания за класификация на въздухопрвпди

Искам да обърна внимание към изискванията за класификация на Въздухопроводите.

В класификациите за въздухопроводите не е конкретизирана страната на изпитване. Стандартите допускат изпитване отвън и отвътре. Изискването се изразява с допълнителни индекси и е нужно да се нормира в зависимост от местата, през които преминава конструкцията и сценария за развитие на пожара.

В този вариант на наредбата изискването не е конкретизирано. Така не става ясно дадената в наредбата класификация за двустранно изпитване ли се отнася или за едностранно или има различни изисквания в зависимост от сценария за развитие на огъна??

Предлагам да се направи съответното уточнение в цялата Наредбата.

Автор: Таня Косева (18.02.2024 10:25)

Приложение # 8

В приложение № 8 предалагам следните промени:

1. В т.1, фигура 1, позиции 1-12. Накрая да се добави ново изречение със следния текст:

За сгради от IV-та степен на огнеустойчивост се позволява разделителните елементи да са с минимален клас по реакция на огън D

2. В т.3.2. Накрая да се добави ново изречение със следния текст:

За сгради от IV-та степен на огнеустойчивост се позволява външният слой на фасадата да е с минимален клас по реакция на огън D

Мотив: За сгради от IV-та степен на огнеустойчивост не са определени нормативни изисквания за к.р.о. на строителните продукти. Това позволява сградите да са от продукти с класове по реакция на огън D или E. Изглежда нелогично само

външният слой да е с к.р.о. С.

Автор: Таня Косева (18.02.2024 10:17)

Приложение # 8

Предлагам в Приложение №8 следните промени:

1. В **т.1, Фигура 1, позиции от 1 до 12:** Накрая да се добави изречение със следния текст:

За сгради от **IV-та** степен на огнеустойчивост се позволява разделителните елементи да са от продукти с минимален клас по реакция на огън **D**.

2. В **т.3.2** : Накрая да се добави изречение със следния текст:

За сгради от **IV-та** степен на огнеустойчивост се позволява външният слой да е от продукти с минимален клас по реакция на огън **D**.

Мотиви: В чл.14 не са определени изисквания за класовете по реакция на огън на строителните продукти в сгради от IV-та степен на огнеустойчивост. В тази връзка изглежда нелогично да се изисква к.р.о. С на външния слой на фасадния елемент, при положение, че в сградата всички останали продукти може да са от к.р.о. D или E.

Автор: Таня Косева (18.02.2024 09:51)

фасади

Чл.12(8) За предотвратяване на разпространението на горенето между етажите при пожар в сградите от I до IV степен на огнеустойчивост с максимална височина на пребиваване на хора до 25 m се предвижда една от мерките съгласно т. 1 от приложение № 8.

Предложение: Да се добави второ изречение със следния текст: **Мерките по предходното изречение се прилагат, когато надземните етажи на сградите са повече от два.**

Мотиви: Уеднаквяване на критериите с тези досегашната ал.15 на чл.14 - разделителни ивици по фасадите се предвиждат за сгради с 3 и повече надземни етажа .

Чл.14 (32) При проектиране на сгради с вентилируеми фасади се предвиждат мерки за пожарна безопасност съгласно т. 3 от приложение № 8.

Предложение: Да се добави второ изречение със следния текст: **Мерките по предходното изречение се прилагат, когато надземните етажи на сградите са повече от два.**

Автор: Петко Инев (17.02.2024 09:13)

Без изискване на горимост на фотоволтаичните инсталации по покривите

Чл. 350а - относно фотоволтаичните инсталации - трябва да отпадне или да се прецизира. Фотоволтаичните инсталации са изцяло външни спрямо сградата. Въвеждането на изисквания за горимост на покритието на покрива е особено ограничаващо, включително и при инсталирането на фотоволтаични инсталации върху съществуващи покриви. С въвеждането на тези изисквания ще се затруднят значително инсталациите на фотоволтаични инсталации по сградите. Редно е подобни членове да се синхронизират с други държавни политики и нормативни актове, които целят да насърчат инсталирането на фотоволтаични инсталации, а не да ги органичат.

Автор: Петко Инев (17.02.2024 09:11)

Увеличаване на броя хора за да има нужда от изчисление на евакуация в зависимост от плътността на чо

В Чл. 58 (1) 400 човека следва да се увеличи значително броят на хората при които следва да се определя изчислително време за евакуация. Членът следва да стане както е показано по-долу:

Чл. 58. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) (1) За строежи от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4, предназначени за повече от 1000 човека, както и за строежи от клас Ф5, предназначени за повече от 500 човека, се определя изчислителното време за евакуация в зависимост от плътността на човешкия поток и по следните методи:

Мотиви:

В момента посочения брой хора, при които се определя изчислително време за евакуация не е синхронизиран с категориите на сградите съгласно ЗУТ. Ако подобни изчисления са необходими, то те следва да се извършват само за най-високите категории сгради съгласно ЗУТ - първа и втора категория сгради съгласно ЗУТ. Ето защо броят на хората следва да се завиши на 1000 души при жилищни и обществени сгради и на 500 души при индустриални сгради. Необходимостта да се правят сложни изчисления съгласно Приложение 8 ще увеличи ненужно административната тежест при не-голям брой на ползвателите на дадена сграда.

Автор: Петко Инев (17.02.2024 09:10)

воден разход от 15 l/s (по таблица 17),

Едновременно с това

За обществената водопроводна мрежа е заложено да осигурява само 10 l/s (по таблица 15 и таблица 15а)

В резултат на горното се налага винаги да се проектират ПП резервоари с помпени станции и площадкови мрежи с ПХ

Нормата ще създаде значителни финансови задължения за потребителите. Ползите от нормата ще са несъизмерими със значителния отрицателния икономически ефект, който тя ще възпроизведе.

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:09)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

Допълнителни разпоредби т.4	Добавя се нова подточка г) г) при отвори към околна среда в равнината на покрива/тавана на гаража, се позволява площта на тези отвори да се добавя към площта на отворите на външните стени определени в подточки а) , б) и в)	Отворите в покривната равнина са равностойни на тези по стените по отношение на отвореността на помещенията към външна атмосфера
Допълнителни разпоредби т.23	Добавя се нова подточка г) г) при отвори към околна среда в равнината на покрива/тавана на съоръжението, се позволява площта на тези отвори да се добавя към площта на отворите на външните стени определени в подточки а) , б) и в)	Отворите в покривната равнина са равностойни на тези по стените по отношение на отвореността на помещенията към външна атмосфера

<p>т.3 от забележките към Приложение № 1</p> <p>3. За изчислителна площ се приема площта на помещенията между пожарозащитните прегради. Когато помещенията/пространствата не са разделени с пожарозащитни прегради, за изчислителна площ се приема сумата от площите на съответните помещения/пространства.</p>	<p>Текстът се заменя със следния</p> <p>3. За изчислителна площ се приема светлата площ на помещенията между пожарозащитните прегради. Когато помещенията/пространствата не са разделени с пожарозащитни прегради, за изчислителна площ се приема сумата от светлите площи на съответните помещения/пространства.</p>	<p>Дебелината на конструктивните елементи – стени и колони, няма отношение към необходимостта от ПИС</p>
---	---	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:08)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

Чл.656, ал.1, Таблица 71

<p>Допустим брой на надземните етажи (максимална височина на пребиваване на хора) на сградата или част от нея съгласно чл. 12, ал. 1</p>	<p>Степен на огнеустойчивост на сградата или част от нея съгласно чл. 12, ал. 1</p>	<p>Максимално допустима площ на сградата или пожарния сектор с предназначение за гараж, m²</p>
<p>не се ограничава</p>	<p>I</p>	<p>5000</p>
<p>9 (с максимална височина на пребиваване на хора до 25 m включително)</p>	<p>II</p>	<p>2000</p>
<p>1</p>	<p>III</p>	<p>500</p>

В последната колона се правят следните корекции

Допустим брой на надземните етажи (максимална височина на пребиваване на хора) на сградата или част от нея съгласно чл. 12, ал. 1	Степен на огнеустойчивост на сградата или част от нея съгласно чл. 12, ал. 1	Максимално допустима площ на сградата или пожарния сектор с предназначение за гараж, m ²
не се ограничава	I	5000
9 (с максимална височина на пребиваване на хора до 25 m включително)	II	2000
1	III	500 - затворен гараж 1000 - отворен гараж

Целта е диференциране на площите за едноетажни гаражи

1	IV и пожарне защитена стоманена конструкция	200
1	V	100

<p>Чл.657, ал. 1</p> <p>1. При предвиждане на гаражи в подземни или полуподземни етажи на сгради, сградите или частите от тях съгласно чл.12, ал.1, се проектират от I или II степен на огнеустойчивост, като максимално допустимата площ на гаражите се определя съгласно табл. 71.</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>1. При предвиждане на гаражи в подземни или полуподземни етажи на сгради, етажите на които са разположени гаражите, се проектират от I или II степен на огнеустойчивост, като максимално допустимата площ на гаражите се определя съгласно табл. 71.</p>	<p>В т.1 от забележките към таблица 3 на чл.12 е възприет подхода, че подземните етажи в сградата може да имат самостоятелна класификация по огнеустойчивост. Той е подходящ и в контекста на разглеждания текст</p>
--	--	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:08)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

<p>Чл.320, ал.2</p> <p>За сгради и части от тях съгласно чл. 12, ал. 1 с максимална височина на пребиваване на хора над 25 m (с изключение на жилищните сгради от I група с директно естествено осветено евакуационно стълбище) се проектира най-малко един асансьор за евакуация на пострадали и за бърз достъп на спасителните екипи (асансьор за пожарникари), обслужващ всички етажи на сградата. Асансьорът се предвижда със специален пусков ключ така, че при възникване на пожар да</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>За сгради и части от тях съгласно чл. 12, ал. 1 с максимална височина на пребиваване на хора над 25 m (с изключение на жилищните сгради от I група с поне едно директно естествено осветено евакуационно стълбище, съгласно чл.50, ал.1) се проектира най-малко един асансьор за евакуация на пострадали и за бърз достъп на спасителните екипи (асансьор за пожарникари), обслужващ всички етажи на сградата. Асансьорът се предвижда със специален пусков ключ така, че при възникване на пожар да</p>	<p>Когато в сградата има едно естествено осветено стълбище, то може да се ползва за достъп на спасителните екипи</p>
<p>Чл.328, ал.1</p> <p>(1) Максималната дължина на евакуационния път от вратата на най-отдалеченото помещение до вход в съседна защитена зона, в съседна безопасна зона или в евакуационно стълбище не трябва да превишава:</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>(1) Максималната дължина на евакуационния път от вратата на най-отдалеченото помещение до вход в съседна защитена зона, в съседна безопасна зона, в пожарозащитно преддверие пред евакуационно стълбище или в евакуационно стълбище не трябва да превишава:</p>	<p>Пожарозащитното преддверие е защитено от опасните фактори на пожара и е допустимо дължината на пътя в него да не се отчита.</p>

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

<p>В името на Глава 13, Раздел II: „Строежи с максимална височина на пребиваване на хора над25m”</p>		
<p>В чл.309, ал.1 и ал.2 В чл.310; В чл.311, ал.2; В чл.313, ал.1; В чл.315, ал.1 В чл.316, ал.1 ;Чл.318, ал.1 и ал.2; Чл.319, ал.1 - ал.5 Чл.325, ал.1; Чл.327, ал.7 Чл.331</p>	<p>Думата „строежи“ да се замени с думата „сгради“</p>	<p>Разписаните изисквания в посочените членове се отнасят за сгради.</p>
<p>Допълнителни разпоредби т.32. „Максимална височина на пребиваване на хора“ е височината .....</p>	<p>Текстът се заменя със следния: т.32. „Максимална височина на пребиваване на хора в сгради“ е височината .....</p>	

<p>Чл.318(2)</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>(2) Проектиране на един евакуационен изход от всеки етаж в строеж или част от него, съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор, с максимална височина на пребиваване на хора над 25 m се допуска в следните случаи:</p> <p>1. за жилищни сгради и общежития или за части от тях съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор, от I група с площ до 500 m²;</p> <p>2. за жилищни сгради и общежития или за части от тях съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор, от II група, при които евакуационното стълбище е отделено от етажите задължително с преход през открита въздушна зона и при спазване на условието по т. 1;</p> <p>3. за сгради или за части от тях съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор, от I и II група, при условие че от всеки етаж е осигурен втори евакуационен изход през откритата въздушна зона към друга част от сградата или към друга сграда;</p> <p>4. за сгради или за части от тях съдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор, от III и IV група с площ до 400 m² и при спазване на изискванията по т. 2 и 3;</p>	<p>Предлага се замяна на текста</p> <p>„по смисъла на чл.12, ал.1“,</p> <p>с текста: „сдържащи всички надземни етажи, отделени като пожарен сектор“</p> <p>Предложението дава възможност надземните етажи от сградите да се оформят като пожарни сектори с площи до 500m² (или 400m² в зависимост от височината), за които е допустимо само едно евакуационно стълбище. Това кореспондира в пълна степен с предназначението, което е дадено на пожарните сектори</p>
------------------	--	--

<p>Чл.318(3)</p> <p>(3) (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Коридори с дължина над 25m се разделят със стени от продукти с минимален клас по реакция на огън А2 и самозатварящи се димоуплътнени врати с огнеустойчивост EI 30 за отделяне на единия от другия евакуационен маршрут.</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>Коридори с дължина над 50m се разделят със стени от продукти с минимален клас по реакция на огън А2 и самозатварящи се димоуплътнени врати с огнеустойчивост EI 30 на разстояние 25m една от друга, за отделяне на единия от другия евакуационен маршрут.</p>	<p>Обвързване на дължината на участъците от коридорите с допустимите 30m по чл.328</p>
---	--	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:07)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

<p>Чл.176, ал.2</p> <p>(2) При предвиждане на автоматична пожарогасителна инсталация в цялата сграда, целия пожарен сектор или цялото съоръжение, разходът на вода за пожарогасене по този раздел на сградата, пожарния сектор или съоръжението се намалява с 50 %.</p>	<p>Накрая на изречението се добавя текста:</p> <p>, като в този случай се допуска изключване от обхвата на защита с АПГИ на отделни помещения, които са отделени с пожарозащитни прегради и имат обща площ най-много 200м2 и не повече от 10% от площта на сградата или пожарния сектор</p>	<p>В сградите може да има помощни помещения, които не представляват опасност за основната функция на сградата.</p>
---	---	--

<p>Чл.207, ал.1</p> <p>В сгради с три и повече надземни етажа и с максимална височина на пребиваване на хора до 25 m (с изключение на сградите от подклас Ф1.4) се предвиждат сухотръбия с тръба с диаметър два цола, изпълнени съгласно изискванията на чл. 192, с изводи със спирателни и кранове и съединителите „Щорц“, разположени в непосредствена близост до входа в евакуационните стълбища на всеки етаж. На етажното</p>	<p>Текстът се заменя със следния:</p> <p>В сгради с три и повече надземни етажа и с максимална височина на пребиваване на хора до 25 m (с изключение на сградите от подклас Ф1.4) се предвиждат сухотръбия с тръба с диаметър два цола, изпълнени съгласно изискванията на чл. 192, с изводи със спирателни кранове и съединители „Щорц“, разположени в евакуационните стълбища или в етажните коридори, в непосредствена близост до входа в евакуационните стълбища на всеки етаж. На етажното ниво за достъп на спасителни екипи, в непосредствена близост до изхода от сградата се предвижда извод със спирателен кран и съединител „Щорц“ за захранване с вода на сухотръбието от пожарен автомобил.</p>	<p>Добавен е текст, който пояснява, че изводите на сухотръбията може да са в стълбищните клетки или в етажните коридори.</p> <p>В практиката се среща противоречиво прилагане на сегашния текст.</p>
--	---	--

<p>Чл.207, ал.2</p> <p>Изискването по ал. 1 не се прилага за сгради, за които съгласно чл. 193 се изискват сградни водопроводни инсталации за пожарогасене, както и за сгради, за които такива инсталации не се изискват, но въпреки това са осигурени в сградата при спазване на изискванията на този раздел.</p>	<p>Накрая се добавя ново изречение</p> <p>Изискването по ал.1 не се прилага и за отделни етажи от сградите, в които са предвидени водопроводни инсталации за пожарогасене, осигуряващи окритие на цялата етажна площ, при спазване на изискванията на този раздел.</p>	<p>Пример за предложението е гараж в жилищна сграда, в който има водопроводна инсталация с ПК, които осигуряват покритие на цялата етажна площ, а не само на гаража</p>
--	--	---

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:06)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

<p>Чл.113, ал.4</p> <p>(4) В едно помещение не се разрешава проектиране на ВСОДТ със:</p>	<p>След думите „едно помещение“ да се добавят думите „/един димен участък (ДУ)“</p>	<p>Целта е да се прецизира текста. Когато в едно помещения има няколко димни участъка и димоотвеждането от всеки от тях е самостоятелно и независимо от съседните ДУ, ограничението е ненужно</p>	
<p>Чл.117, ал.2, т.1</p> <p>2. приточни отвори с площ, осигуряваща скорост на постъпващия въздух в помещението не по-голяма от 5 m/s, или</p>	<p>Текстът се заменя със следния</p> <p>2. приточни отвори с площ, осигуряваща, в най-големия димен участък (ДУ), скорост на постъпващия въздух в помещението не по-голяма от 5 m/s, или</p>	<p>Аналогично на т.2 от същата алинея</p>	

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:06)

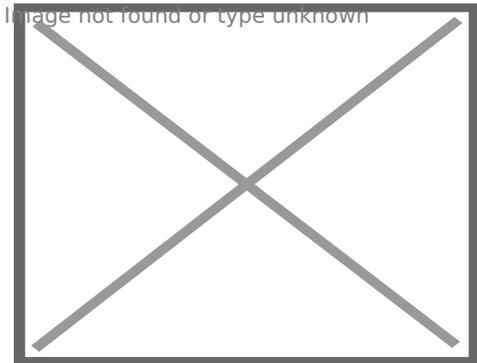
АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

<p>Чл.57, ал.2</p> <p>В подземните и полуподземните етажи не се разрешава разполагането на помещения от подкласове на функционална пожарна опасност Ф1.1 и Ф1.2 , както и на помещения от подклас Ф2.1, когато те са предназначени за представления за деца (театрални зали, кинозали и др.п.).</p>	<p>Да се добави ново изречение накрая:</p> <p>Ограничението не се прилага за помещения, които са естествено осветени с площ на остъклението не по-малка от 10% от площта на помещението</p>	<p>За сгради на терени с денивелация има цели етажи които се отнасят към подземните или полуподземните, но практически имат естествена осветеност.</p>
---	---	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:02)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

Чл.44, фиг.8А

Нова т.4 към
Фигура 8А

4. Допуска се,
че от т.Д са
осигурени
алтернативни
пътища , ако
дължините и на
двата пътя DA
и DB за
едновременно
по-малки от
40m и
разстоянието
между т.А и т.В
е по-голямо от
20m и
помещението е
осигурено с
автоматична
пожароизвести
телна система

Предложението обвързва
наличието на АПИИ с
осигуряване на навременно
информирание на пребиваващите
и бърза евакуация, , което
изпреварва времето за
достигане на опасните фактори
в помещението.

<p>Чл.44 (6), т.1 и т.2</p> <p>1. помещенията са разположени в едноетажна сграда (или част от едноетажна сграда съгласно чл. 12, ал. 1) от същата категория по пожарна опасност;</p> <p>2. сградата или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1 е изпълнена от I, II степен на огнеустойчивост или от пожаронезащитена стоманена конструкция.</p>	<p>Текстът се заменя със следния</p> <p>1. помещенията са разположени в едноетажна сграда (или пожарен сектор в такава сграда) от същата категория по пожарна опасност;</p> <p>2. сградата (или пожарният сектор) е изпълнена от I, II степен на огнеустойчивост или от пожаронезащитена стоманена конструкция.</p>	<p>Пожарният сектор е достатъчно надеждно отделен за да осигури условията за безопасна евакуация</p>
--	--	--

<p>Чл.44 (7), т.1, т.2 и т.3</p> <p>1. помещеният а са разположен и в едноетажна сграда (или част от едноетажна сграда съгласно чл. 12, ал. 1) от категория по пожарна опасност Ф5В, Ф5Г или Ф5Д;</p> <p>2. сградата (или частта от нея съгласно чл. 12, ал. 1) е изпълнена от I степен на огнеустойчи вост ;</p> <p>3. осигурени са автоматична пожароизве стителна система и автоматична спринклерн а пожарогаси телна инсталация (независимо от това, дали съгласно приложение № 1 се изискват такива) за цялата</p>	<p>Текстът се заменя със следния</p> <p>1. помещенията са разположени в едноетажна сграда (или пожарен сектор в такава сграда) от категория по пожарна опасност Ф5В, Ф5Г или Ф5Д;</p> <p>2. сградата (или пожарният сектор) е изпълнена от I степен на огнеустойчивост ;</p> <p>3. осигурени са автоматична пожароизвестителна система и автоматична спринклерна пожарогасителна независимо от това, дали съгласно приложение № 1 се изискват такива) за цялата площ на сградата или пожарния</p>	<p>Пожарният сектор е достатъчно надеждно отделен за да осигури условията за безопасна евакуация</p>
---	--	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 08:02)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

Чл.30	<p>Нова ал. 6</p> <p>(6) Когато за сградата се изисква повече от една стълба за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, се допуска се евакуационните стълбища в сградите да се отнасят към стълбите за пожарогасителни и аварийно-спасителни дейности, ако са изпълени отговарят на всичките изисквания по-долу:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Достъпни са директно от терена; b. Отделени са от етажните пространства с пожарозащитни стени c. Осигуряват достъп до покрива на сградата на безопасени площадки с парапети с височина 1.20m d. Осигурен е просвет между стълбищните рамена съгласно изискването на ал.1, т.2 e. Проектирано в сухотръбие съгласно изискването на ал.5	
-------	--	--

<p>Чл.40(4)</p> <p>(4) (отм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.; нова, бр. 75 от 2013 г.) В случаите по ал. 3 не се разрешава евакуация през повече от едно съседно помещение.</p>	<p>Накрая на изречението да се добави текста:</p> <p>, с изключение на помещенията в еднофамилните жилища от подклас на функционална пожарна опасност Ф1.4 , както и за санитарни помещения (бани и тоалетни)</p>	<p>Евакуацията в отделните жилища е отговорност на техните собственици.</p> <p>Често срещаната планова структура на съвременните жилища включва следната поредица от 3 или 4 обособени последователни стаи: дневна, спалня, дрешник и баня. Ограничението за еднопосочна евакуация през само едно съседно помещение е ненужно рестриктивно, когато става въпрос за еднофамилни жилища, в които обитателите са добре запознати с планировката и опасността от пожар не е висока</p>
---	---	--

Чл.43	<p>Нова ал.12</p> <p>(12) Вертикално плъзгащи се и сгъваеми/ нагъващи се врати може да бъдат предвидени на евакуационни изходи от гаражни клетки от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2 за не повече от 5 автомобила, ако са осигурени с възможност за ръчно привеждане в отворено положение при отпадане на електрическото захранване.</p>	<p>Към момента масово се ползват вдигащи се вертикално врати на отделните гаражни клетки, които формално не отговарят на нормативните изисквания. Това се случва с мълчаливото съгласие на контролните органи.</p> <p>Предложението има за цел на облекче в нормативна форма наложилата се практика, без да се намалява нивото на пожарна безопасност за въпросния тип обекти.</p>
-------	---	--

Автор: Таня Косева (17.02.2024 07:58)

АСОЦИАЦИЯ НА СОБСТВЕНИЦИТЕ НА БИЗНЕС СГРАДИ В БЪЛГАРИЯ

Съществуващ текст; Текст от проекта на Наредба за изменение и допълнение	Предложение	Мотиви
<p>Чл.8(1). Таблица 1</p> <p>Подклас Ф4.2: кухни към заведения за хранене и към офиси</p>	<p>Кухните към заведения за обществено хранене да се отнасят към подклас Ф3.2</p>	<p>Между залите за хранене и кухнените съществуват функционални връзки и големи отворени пространства</p>

<p>Чл.12(4), т. 3</p> <p>З. (доп. - ДВ, бр. 89 от 2014 г.) едноетажни сгради или части от тях съгласно ал. 1 от категория по пожарна опасност Ф5В - с максимално допустима площ на сградата или пожарния сектор 1500 m², а при осигуряване на автоматична ПГИ с вода (независимо от това, дали съгласно приложение № 1 се изисква такава инсталация), площта може да бъде увеличена петкратно.</p>	<p>Накрая на изречението да се добави текста:</p> <p>като в този случай се допуска изключване от обхвата на защита с АПГИ на отделни помещения, които са отделени с пожарозащитни прегради и имат обща площ най-много 200m² и не повече от 10% от площта на сградата или частта от нея</p>	<p>В сградите може да има помощни помещения, които не представляват опасност за основната функция на сградата.</p>
<p>Чл.12(4), т. 4</p> <p>(доп. - ДВ, бр. 89 от 2014 г.) едноетажни сгради или части от тях съгласно ал. 1 от класове на функционална пожарна опасност Ф1 - Ф4 - с максимално допустима площ на сградата или пожарния сектор 500 m², а при осигуряване на автоматична ПГИ с вода (независимо от това, дали съгласно приложение № 1 се изисква такава инсталация), площта може да бъде увеличена двукратно</p>	<p>Накрая на изречението да се добави текста:</p> <p>като в този случай се допуска изключване от обхвата на защита с АПГИ на отделни помещения, които са отделени с пожарозащитни прегради и имат обща площ най-много 200m² и не повече от 10% от площта на сградата или частта от нея</p>	<p>В сградите може да има помощни помещения, които не представляват опасност за основната функция</p>

<p>Чл.12. Таблица 3; Забележка 7</p> <p>7. (нова - ДВ, бр. 89 от 2014 г.) При многоетажни (в това число двуетажни) сгради минималната огнеустойчивост на вертикалните конструктивни елементи, носещи само покрива, се определя по колона 10</p>	<p>Минималната огнеустойчивост на вертикалните конструктивни елементи, носещи само покрива, се определя по колона 10</p>	<p>Функцията на колоните, носещи само покрива, не се променя от броя на етажите на сградата.</p>
<p>Чл.22 (2) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 1 от 2017 г., в сила от 04.03.2017 г.)</p> <p>Пожарозащитните стени се предвиждат за отделяне на помещения от различен клас на функционална пожарна опасност (с изключение на помещенията по чл. 16, ал. 1, т. 1 2 и помещенията от категория по пожарна опасност Ф5Д), както и за отделяне на производства с различна категория по пожарна опасност Ф5А - Ф5Г.</p>	<p>Добавя се ново изречение накрая</p> <p>Допуска се помещенията от класове на функционална пожарна опасност Ф2, Ф3 и Ф4 да не се отделят с пожарозащитни прегради, когато всяко от помещенията отговаря на изискванията на всеки от класовете за пасивни и активни мерки за пожарна брзопасност.</p>	<p>Сградите за обществено обслужване включват различни функции, които са преплетени помежду си, без да има физически прегради между тях.</p>

Автор: Димитър Димитров (16.02.2024 18:10)

Предложение от СВМ-България ЕООД

Мотиви:

В България често не се прави разлика между локално отопление, което се отнася за отделни самостоятелни уреди, работещи на електричество, твърдо, течно или газообразно гориво и сертифицирани уреди по Регламент (ЕС) 2016/426 „Газови уреди“, отговарящи на Директива 419:2019, „**Монтирани на височина газове**

излъчватели за небитова употреба - Безопасност и енергийна ефективност“, изготвена от Техническият комитет CEN/TC 180 **„Децентрализирано газово отопление“**, което представлява цялостна система от газови излъчватели, свързани в инсталации с твърди и фиксирани тръбопроводи с различни предпазни системи и регулация, както и газ сигнализация, монтирани на голяма височина и на безопасно отстояние от горими материали, спазвайки инструкциите на производителя.

Лъчистото газово отопление, цялостно или зонално, се е доказало като най-ефективно и икономично за високи помещения. На този принцип може да се затопли част от помещението или само където се извършват товаро-разтоварни дейности, както най-често има такива обособени в складовете. Това допринася за икономия на енергия, енергийна ефективност и е напълно безопасно прилагането му при спазване на Европейските норми.

Отоплителните инсталации за промишлени помещения се проектират по специализираните „Наредба № 6 за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ“ и „Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и технически надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове“.

Предложение:

Към чл. 126.(1) т.10 да се допълни следният текст: "с изключение за складове за негорими вещества, опаковани в горим амбалаж, за инсталации с Децентрализирано газово отопление с излъчватели, монтирани на височина."

Автор: Юрий Станков (16.02.2024 17:58)

Мотиви Българска Морска Камара

Пристанищата на Република България са входно-изходни точки към европейската транспортна мрежа и са част от международни коридори за превоз на товари. За да функционират като такива портовете трябва да се развиват и модернизират, трябва своевременно да успяват да се адаптират към бързо променящите се условия и изисквания, които се налагат от актуалните тенденции в морския транспорт. Пристанищата са от ключово значение за поддържане и развитие на икономиката в техния хинтерланд, те са част от логистични вериги, по които се реализират държавни и международни проекти. Постоянното внедряване на нови, високотехнологични решения, икономическите особености и динамиката в международните отношения бързо променят обема и структурата на товарите обработвани от портовете и предоставят възможности за претоварване на нови товари.

Основна мисия на пристанищните оператори е осигуряване на най-добрите условия за предоставяне на пристанищни услуги, в пълно съответствие с действащите нормативни актове. Дейността им е свързана с нуждите на клиенти и товари, като те предоставят услуги за обработка на товарите в терминалите. Осигуряването на безопасността и опазването на околната среда е винаги от първостепенно значение,

при приемане на решение за начина или технологията на обработка за всеки вид товар, изграждането на нови инсталации или съоръжения и реализацията на инвестиционни намерения. Само в района на Пристанище Варна са извършени инвестиции за няколко милиарда лева, а предстоят и нови проекти за стотици милиони, някои от които са в напреднала фаза.

Статистическите данни показват ясна тенденция за нарастване на количествата обработвани наливни товари през последните години. Наред с това вече има бизнес намерения, свързани с претоварване на наливни товари, които до сега не са обработвани през терминалите. Всичко това ясно определя нуждата от реализиране на инвестиционни намерения осигуряващи възможност за обработка на увеличаващите се обеми товари и създаване на условия за претоварване на нови товари.

Разработени са идейни проекти свързани с изграждане на специализирани съоръжения за обработка на наливни товари, отнасящи се към групата на горимите течности (ГТ). Някои от товарите имат клас на опасност съгласно Международния кодекс за превоз на опасни товари по море (IMDG Code). Други не са класифицирани съгласно IMDG Code, имат изключително високи пламни температури (над 120°C), но се водят замърсяващи товари. Така, според чл. 35 на *„Наредба №9 за изискванията за експлоатационната годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти“* е необходимо Технологичните карти за обработка на всички тези товари да се съгласуват от съответната териториална дирекция на Изпълнителна агенция „Морска администрация“. След проведени консултации по темата се установи, че реализацията на проектите може да бъде възпрепятствана, поради изискванията и ограниченията, които се налагат от *„Наредба № 13-1971 от 29.10.2009 г. за строително-технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар“*.

Обсъди се на заседание на Българска Морска Камара, че текстове от наредбата ще попречат на органите по пожарна безопасност да съгласуват проекти, както и технологични карти за обработка на различни наливни товари, поради специфичности на съществуващата пристанищна инфраструктура, не даващи възможност за спазването им и липса на горна граница на пламна температура за ГТ. Прието е, че ГТ са всички течности с пламна температура над 55°C.

Автор: Юрий Станков (16.02.2024 17:57)

Мотиви Българска Морска Камара

В подкрепа на предложенията моля да се вземе предвид, че след направено проучване се установи, че действащата нормативна уредба в страни членки на Европейския съюз, например Кралство Нидерландия (PGS 29:2022 Версия 1,0 (Март 2023 г.) не се прилага за запалими течности с пламна температура над 100°C, при условие, че температурата на течността остава най – малко 5°C под пламната температура за отделни вещества и 15 °C под пламната температура за смеси), Германия и Румъния налага значително по-ниски изискванията за минимални

отстояния при наливно-изливни пристани.

Наред с това смятаме, че изискванията на Наредба Из - 1971, са остарели и при тяхното определяне не са вземани под внимание съвременните технологични решения и възможности, както за обработка на наливните товари, така и за обезпечаване на мерките за постигане на пожарната безопасност. При определяне на ограниченията в Наредбата трябва да се има предвид факта, че през българските терминали се обработват наливни товари с изключително висока пламна температура (над 200°C). България е голям производител и износител на растителни масла, лидер в Европа. Товарооборота през българските пристанища в последните години е нараснал близо 20 пъти.

Автор: Юри Станков (16.02.2024 17:56)

Предложения Българска Морска Камара

V. За чл.574.: Изискването да се предвидят **„автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на горивото и смазочните материали при аварийно разкъсване на връзката с кораба“**, доколкото към момента на територията на Р.България няма специализирани наливно-изливни пристани и пристанища за обществен транспорт за корабно бункероване, създава неяснота и възможност за погрешно тълкуване, в т.ч. необходимост от промяна на технологичните карти за бункероване на кораби от автоцистерни и/или извършващи товаро-разтоварни операции от и до брегови съоръжения, ЖП и автоцистерни.

В тази връзка, нашето предложение е изискването за „ръкави“ да отпадне изцяло, в това число поради факта, че до момента не сме срещали в практиката си подобни съоръжения за трансфер на нефтопродукти, в т.ч. в страни членки на Европейския съюз. Доколкото сме запознати липсват специфични изисквания на Конвенция MARPOL, а така също и в нормативните документи в Р.България.

Автор: Юри Станков (16.02.2024 17:56)

Предложения Българска Морска Камара

VI. За Чл. 570.: *Разстоянието от наливно-изливни пристани за ЛЗТ и ГТ до различни обекти се определя при спазване изискванията на раздели "Складове за ЛЗТ и ГТ от I категория" и "Складове за ЛЗТ и ГТ от II категория". Разстоянията от пристани за ГТ се определят като за течности с пламна температура до 28 °C включително."*

предлагаме следното:

- Съдържанието на чл. 570 да се разшири, като към него се добави **ал. 2**, която да гласи че:

2. Разстоянията от наливно изливни пристани за растителни масла с пламна температура по-висока от 200°C до съседни сгради и съоръжения се определят по табл. 39.

Относно параграф 245 от проекта на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба №13-1971, публикувана на портала за обществени консултации:

Създава се чл. 574а: „Чл. 574а. (1) За снабдяване на морски и речни плавателни средства с гориво и смазочни материали (корабно бункероване) на наливно-изливни пристани и пристанища за обществен транспорт се предвиждат автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на горивото и смазочните материали при аварийно разкъсване на връзката с кораба.

(2) В случаите по ал. 1, минималните разстояния от местата за престой на автоцистерните с гориво и смазочни материали (когато е предвидено корабното бункероване да се извършва с автоцистерни) до съседните строежи се определят съгласно табл. 6б, т. 1, 2, 3, 4, 5, 6 и 11.“

предлагаме следното:

- Създава се **ал. 3**, която да гласи че:

3. Допуска се на пристанища за обществен транспорт да се претоварва растително масло с пламна температура по-висока от 200°C в авто и жп цистерни ако претоварването се извършва с автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на маслото при аварийно разкъсване на връзката с кораба. Претоварването да е съпроводено от допълнителни мерки за пожарна безопасност, отразени в технологичните карти по чл.34 от Наредба №9 от 14 октомври 2013 г. за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти.

Автор: Юрий Станков (16.02.2024 17:55)

Предложения Българска Морска Камара

I. За Чл. 567: „Разстоянията от наливно-изливни устройства на морски и езерни пристани до товарни, пътнически и служебни пристани са, както следва: най-малко 300 m - при работа с ЛЗТ и ГГ, и най-малко 200 m - при работа с ГТ“
предлагаме следното:

1. Изискванията за разстояния да бъдат променени на:

- **най-малко 200 m - при работа с ЛЗТ и ГГ;**
- **най-малко 100 m - при работа с ГТ;**
- **да се добави нова група за ГТ с пламна температура над 120°C.**

III. За тази група изискванията за разстоянията от наливно-изливни устройства на морски и езерни пристани до товарни, пътнически и служебни пристани да бъдат **най-малко 50 m**;

2. Съдържанието на чл. 567 да се разшири, като към него се добави **ал. 2**, която да гласи че:

- **Когато съседните корабни места, на корабното място, на което се обработват ЛЗГ и ГТ се оперират от един пристанищен оператор, то изискванията за минимални разстояния по ал. 1 могат да бъдат обезпечени по оперативен път, чрез Технологичната карта за обработка на товара и съгласувано със Системата за управление на трафика**

Автор: Юри Станков (16.02.2024 17:54)

Предложения Българска Морска Камара

II. За Чл. 566 ал. (1) Разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28°C включително и за ГГ, разположени на морски и езерни пристани, са най-малко 200 m, а между устройствата за течности с пламна температура над 28°C - най-малко 150 m.“ **предлагаме следното:**

1. Изискванията за разстояния да бъдат променени на:

- **най-малко 100 m - за разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28°C включително и за ГГ и**
- **най-малко 50 m между устройствата за течности с пламна температура над 28°C.**
- *Тези разстояния да се изискват само при едновременно протичащи операции през наливно-изливните устройства.*

2. Към чл. 566 се създава нова алинея 6 със следния текст:

- **(6) При танкери за ГТ с пламна температура по-висока от 200°C разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно: до 10% от дължината на поголемия кораб, каквито са разпорежданията на ИА „Морска администрация“ и международните правила за заставане и швартоване на кораби в пристанищата.**

3. Старата ал. 6 да стане ал. 7.

Автор: Юри Станков (16.02.2024 17:53)

Предложения на Българска Морска Камара

Предлагаме следните изменения:

I. Създава се нов член 519 А, гласящ:

Чл. 519 А: Минималните разстояния от надземни резервоари за растителни масла /олио и други/ с пламна температура над 200°C са, както следва:

- 1. до помпени станции за ЛЗТ - 8 m;**
- 2. до помпени станции за ГТ - 5 m;**
- 3. до оста на хидрантите на наливно-изливните устройства за ГТ - 5 m;**
- 4. до оста на железопътни линии за редовно движение - 20 m;**
- 5. до оста на вътрешнообектови и маневрени железопътни линии - 10 m;**
- 6. до края на платното на пътища от републиканската пътна мрежа - 20 m;**
- 7. до вътрешнообектови пътища - 8 m;**
- 8. до съседни резервоари за ГТ - 10 m;**
- 9. до съседни сгради разстоянията се определят по таблица 39, като резервоарите, помпените станции и наливно изливните устройства за растително олио се приравняват към производства от категория по пожарна опасност Ф5В.**

Предлагаме изваждане на растителните масла с пламна температура над 200°C от общата категория ГТ и разрешаване товарообработката им в пристанища за обществен транспорт при спазване на необходимите противопожарни мерки.

Растителните масла не се класифицират, като опасни вещества съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP) и не подлежат на Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH) и за това критериите при товаро-разтоварни операции не следва да се отнасят към категорията на горимите течности. Операциите по товарене и разтоварване на растителните масла се извършва при нормална температура на околната среда, без те да са съпроводени от източници на възпламеняване и нагриване на течността.

Автор: Януш Георгиев (16.02.2024 17:34)

Становище и предложение на "Р.К.И. БЪЛГАРИЯ" ООД

Относно: Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Из-1971 от 2009 г. за строително-технически правила и норми за

осигуряване на безопасност при пожар

Уважаеми експерти от Отдел ДК ГДПБЗН-МВР,

Предлагаме връщане на изискванията за минимална огнеустойчивост на **външни неносещи стени**, които са включени в колона 4 на Таблица 3 от настоящата Наредба № Из-1971 - ЕИ 30.

Мотив – Новото Приложение № 8 към чл. 12, ал. 8, чл. 14, ал. 31 и 32, чл. 16, ал. 11, чл. 19, ал. 3, т. 4 и чл. 330, ал. 5 1. описва „**мерки за предотвратяване на разпространението на горенето между етажите**“, т.е. мерки за сградите с над 1 етаж, но не и такива, които да гарантират безопасността в едноетажни сгради. (Пример големите търговски хранителни обекти, които са най-вече едноетажни и концентрират голям брой хора).

Автор: Сияна Бонева (16.02.2024 16:37)

Необходима корекция в Таблица 3, колона 4 - огнеустойчивост на външни неносещи стени

Към Чл. 12. Таблица 3

С така предложените промени за изменения в Таблица 3, не става ясно какви са изискванията за минимална огнеустойчивост на външните неносещи стени на едноетажни сгради. В тази група влизат значителен процент от големите търговски, индустриални и обществени обекти.

Ако тази информация не бъде ясно включена и описана в друга част от Наредбата, опасявам се, че това би довело до липса на прилагане на каквито и да било изисквания към сградната обвивка с външни неносещи стени и до намаляване на пожарната безопасност за горепосочените едноетажни сгради. В случай, че не се разглеждат на друго място, считам че колона 4 в таблица 3, трябва да остане с настоящия текст - „**външни и вътрешни неносещи стени**“.

Автор: „Пристанище Варна“ ЕАД (16.02.2024 12:47)

Предложение от "Пристанище Варна" ЕАД

<p>Съществуващ текст от проекта на Наредбата за изменение на Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за Строително - техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /СТПНОБП/, който се предлага да бъде изменен или допълнен</p>	<p>Предложение за изменение или допълнение</p>	<p>Мотиви за направеното предложение за промяна или допълнение</p>
---	---	---

<p>Относно параграф 245 от проекта на Наредбата за изменение и допълнение на Наредба №13-1971: Създава се чл. 574а: <i>„Чл. 574а. (1) За снабдяване на морски и речни плавателни средства с гориво и смазочни материали (корабно бункероване) на наливно-изливни пристани и пристанища за обществен транспорт се предвиждат автоматизирани наливно-изливни ръкави за предотвратяване изтичането на горивото и смазочните материали при аварийно разкъсване на връзката с кораба.</i></p> <p><i>(2) В случаите по ал. 1, минималните разстояния от местата за престой на автоцистерните с гориво и смазочни материали (когато е предвидено корабното бункероване да се извършва с автоцистерни) до съседните строежи се</i></p>	<p>1. Изискването за „наливно-изливни ръкави“ да отпадне от ал. 1</p> <p>2. Създава се ал. 3, която да гласи че:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Допуска се на пристанища за обществен транспорт да се претоварва растително масло с пламна температура по-висока от 200⁰С в авто и жп цистерни ако претоварването се извършва с автоматизирани системи за предотвратяване изтичането на 	<p>Към момента на територията на Р. България няма специализирани наливно-изливни пристани и пристанища за обществен транспорт за корабно бункероване. Създава се неяснота и възможност за погрешно тълкуване, в т.ч. необходимост от промяна на технологичните карти за бункероване на кораби от автоцистерни и/или извършващи товаро-разтоварни операции от и до брегови съоръжения, ЖП и автоцистерни.</p> <p>Факт е, че до момента не сме срещали в практиката си подобни съоръжения за трансфер на нефтопродукти, в т.ч. в страни членки на Европейския съюз. Доколкото сме запознати липсват специфични изисквания на Конвенция MARPOL, а така също и в нормативните документи в Р. България.</p> <p>Растителните масла не се класифицират, като опасни вещества съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP)</p>
--	---	--

Автор: "Пристанище Варна" ЕАД (16.02.2024 12:41)

Предложение от "Пристанище Варна" ЕАД

<p>Съществуващ текст от Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за Строително - техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /СТПНОБП/, който се предлага да бъде изменен или допълнен</p>	<p>Предложение за изменение или допълнение</p>	<p>Мотиви за направеното предложение за промяна или допълнение</p>
--	---	---

<p>Чл. 570. (Изм. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Разстоянието от наливно-изливни пристани за ЛЗТ и ГТ до различни обекти се определя при спазване изискванията на раздели "Складове за ЛЗТ и ГТ от I категория" и "Складове за ЛЗТ и ГТ от II категория". Разстоянията от пристани за ГТ се определят като за течности с пламна температура до 28 °С включително.</p>	<p>1. Съдържанието на чл. 570 да се разшири, като към него се добави ал. 2, която да гласи че:</p> <p>Разстоянията от наливно изливни пристани за растителни масла с пламна температура по-висока от 200°С до съседни сгради и съоръжения се определят по табл. 39.</p>	<p>Растителните масла не се класифицират, като опасни вещества съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP) и не подлежат на Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH) и за това критериите при товаро-разтоварни операции не следва да се отнасят към категорията на горимите течности. Операциите по товарене и разтоварване на растителните масла се извършва при нормална температура на околната среда, без те да са съпроводени от източници на възпламеняване и нагряване на течността.</p>
--	--	--

Автор: "Пристанище Варна" ЕАД (16.02.2024 12:39)

Предложение от "Пристанище Варна" ЕАД

<p>Съществуващ текст от Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за Строително - техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /СТПНОБП/, който се предлага да бъде изменен или допълнен</p>	<p>Предложение за изменение или допълнение</p>	<p>Мотиви за направеното предложение за промяна или допълнение</p>
--	---	---

Чл. 567. (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.)
Разстоянията от наливно-изливни устройства на морски и езерни пристани до товарни, пътнически и служебни пристани са, както следва: най-малко 300 m - при работа с ЛЗТ и ГГ, и най-малко 200 m - при работа с ГТ.

1. Изискванията за разстояния в чл. 567 да бъдат променени на:

- най-малко 200 m - при работа с ЛЗТ и ГГ;
- най-малко 100 m - при работа с ГТ;
- Да се добави нова група за горими течности с пламна температура над 120°C. За тази група изискванията за разстоянията от наливно-изливни устройства на морски и езерни пристани до товарни, пътнически и служебни пристани да бъдат най-малко 50 m;

2. Съдържанието на чл. 567 да се разшири, като към него се добави **ал. 2**, която да гласи че:

- Когато съседните

Липса на горна граница на пламна температура или прагове за ГТ с пламна температура над 55°C, ще попречат на органите по пожарна безопасност да съгласуват технологичните карти за обработка на различни наливни товари, както и свързани с това бизнес проекти.

Изискванията на Наредба № 13 - 1971, са остарели и при тяхното определяне не са взети под внимание съвременните технологични решения и възможности, както за обработка на наливните товари, така и за обезпечаване на мерките за постигане на пожарната безопасност.

Действащата нормативна уредба в страни членки на Европейския съюз, например Кралство Нидерландия, Германия и Румъния налага значително по-ниски изисквания за минимални отстояния при наливно-изливни пристани.

Поради специфики на съществуващата

Автор: "Пристанище Варна" ЕАД (16.02.2024 12:35)

Предложение от "Пристанище Варна" ЕАД

<p>Съществуващ текст от Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за Строително - техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /СТПНОБП/, който се предлага да бъде изменен или допълнен</p>	<p>Предложение за изменение или допълнение</p>	<p>Мотиви за направеното предложение за промяна или допълнение</p>
--	---	---

<p>Чл. 566. (1) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28°C включително и за ГГ, разположени на морски и езерни пристани, са най-малко 200 m, а между устройствата за течности с пламна температура над 28°C - най-малко 150 m.</p> <p>(2) За речните пристани разстоянията по ал. 1 са най-малко съответно 300 и 200 m.</p> <p>(3) (Доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Разстоянието между дългите страни (бордовете) на съседните танкери за ЛЗТ и ГГ е най-малко 60 m, а между късите им страни (нос, кърма) - най-малко 30 m.</p> <p>(4) Разстоянията от борда на танкер до носа или кърмата на друг танкер са най-малко 45 m.</p> <p>(5) При танкери за ГТ разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно най-малко 40, 20 и 30 m.</p> <p>(6) (Изм. и доп. - ДВ, бр. 75 от 2013 г., изм. - ДВ, бр. 89 от 2014 г.) Минималните разстояния по ал. 3, 4 и 5 се спазват</p>	<p>1. Изискванията за разстояния в чл. 566, ал. 1 да бъдат променени на:</p> <ul style="list-style-type: none"> • най-малко 100 m - за разстоянията между наливно-изливните устройства за течности с пламна температура до 28°C включително и за ГГ и • най-малко 50 m между устройствата за течности с пламна температура над 28°C. • Тези разстояния се изискват само при едновременно протичащи операции през наливно-изливните устройства. <p>2. Към Чл. 566 се създава нова алинея 6 със следния текст:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (6) При танкери за ГТ с пламна температура по-висока от 200°C разстоянията по ал. 3 и 4 са съответно: до 10 % от дължината на по-големия кораб, каквито са 	<p>Изискванията на Наредба № 13 - 1971, са остарели и при тяхното определяне не са взети под внимание съвременните технологични решения и възможности, както за обработка на наливните товари, така и за обезпечаване на мерките за постигане на пожарната безопасност.</p> <p>Действащата нормативна уредба в страни членки на Европейския съюз, например Кралство Нидерландия, Германия и Румъния налага значително по-ниски изисквания за минимални отстояния при наливно-изливни пристани.</p> <p>Липса на горна граница на пламна температура или прагове за ГТ с пламна температура над 55°C.</p> <p>Привеждане на нормативната база в съответствие с разпореденията на Изпълнителна агенция „Морска администрация“ и международните правила за заставане и швартоване на</p>
---	--	---

Автор: "Пристанище Варна" ЕАД (16.02.2024 12:32)

Предложение от "Пристанище Варна" ЕАД

<p>Съществуващ текст от Наредба № Из-1971 от 29.10.2009 г. за Строително - техническите правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар /СТПНОБП/, който се предлага да бъде изменен или допълнен</p>	<p>Предложение за изменение или допълнение</p>	<p>Мотиви за направеното предложение за промяна или допълнение</p>
--	---	---

<p>Чл. 519. Минималните разстояния от надземни резервоари за амонячна вода са, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. до помпени станции за ЛЗТ - 8 m; 2. до помпени станции за ГТ - 5 m; 3. до оста на хидрантите на наливно-изливните устройства за ЛЗТ и ГТ - 5 m; 4. до оста на железопътни линии за редовно движение - 20 m; 5. до оста на вътрешнообектови и маневрени железопътни линии - 12 m; 6. до края на платното на пътища от републиканската пътна мрежа - 10 m; 7. до вътрешнообектови пътища - 5 m; 8. до съседни резервоари за амонячна вода - 1 m; 	<p>Създава се нов член 519 А</p> <p>Чл. 519 А. Минималните разстояния от надземни резервоари за растителни масла /олио и други/ с пламна температура над 200°С са, както следва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. до помпени станции за ЛЗТ - 8 m; 2. до помпени станции за ГТ - 5 m; 3. до оста на хидрантите на наливно-изливните устройства за ГТ - 5 m; 4. до оста на железопътни линии за редовно движение - 20 m; 5. до оста на вътрешнообектови и маневрени железопътни линии - 10 m; 6. до края на платното на пътища от републиканската пътна мрежа - 20 m; 7. до вътрешнообектови пътища - 8 m; 8. до съседни резервоари за ГТ - 10 m; 9. до съседни сгради разстоянията се определят по таблица 39, като резервоарите, помпените станции и 	<p>Растителните масла не се класифицират, като опасни вещества съгласно Регламент (ЕО) №1272/2008 (CLP) и не подлежат на Регламент (ЕО) №1907/2006 (REACH) и за това критериите при товаро-разтоварни операции не следва да се отнасят към категорията на горимите течности. Операциите по товарене и разтоварване на растителните масла се извършва при нормална температура на околната среда, без те да са съпроводени от източници на възпламеняване и нагриване на течността.</p>
--	---	--

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 09:23)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

Съгласно чл. 615:

„Чл. 615. (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Електрическото оборудване на външните съоръжения на територията на автоснабдителните станции с изключение на местата от трета група „Експлозивна опасност“ съгласно чл. 268 се проектира с минимална степен на защита IP-44.“.

Както е известно в района на автоснабдителните станции повсеместно се изграждат спомагателни сгради в повечето случаи с търговска дейност. Отоплението и охлаждането на помещенията предимно е с климатизатори, като външните тела (термопомпата) се явяват външни съоръжения по смисъла на чл. 615.

За пример, съгласно чл. 619, ал. 4:

„(4) Обемът на колонката за зареждане на МПС се приема като място от трета група „Експлозивна опасност“ - зона 1, съгласно чл. 268, ал. 1, а обемът, заключен между колонката и образуващата, спусната от най-високата ѝ част към терена на разстояние 1,5 m от основата на колонката, е място от клас П-I съгласно чл. 248, ал. 1, т. 1.“.

Тоест, тази зона е класифицирана от клас П-I, за която съгласно чл. 253, ал. 1, т.т. от 1 до 5 се изисква същата минимална степен на защита - IP-44. Следва, че извън тази зона съоръженията се отнасят към първа група „Нормална пожарна опасност“.

Считаме, че външните съоръжения на територията на автоснабдителните станции с изключение на местата от трета група „Експлозивна опасност“, съгласно чл. 268, следва да се отнасят към първа група „Нормална пожарна опасност“.

Във връзка с това, предлагаме: **Да се отмени чл. 615.**

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 09:22)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

Съгласно чл. 615:

„Чл. 615. (Изм., ДВ, бр. 75 от 2013 г.) Електрическото оборудване на външните съоръжения на територията на автоснабдителните станции с изключение на местата от трета група „Експлозивна опасност“ съгласно чл. 268 се проектира с минимална степен на защита IP-44.“.

Както е известно в района на автоснабдителните станции повсеместно се изграждат спомагателни сгради в повечето случаи с търговска дейност. Отоплението и охлаждането на помещенията предимно е с климатизатори, като външните тела (термопомпата) се явяват външни съоръжения по смисъла на чл. 615.

За пример, съгласно чл. 619, ал. 4:

„(4) Обемът на колонката за зареждане на МПС се приема като място от трета група „Експлозивна опасност” - зона 1, съгласно чл. 268, ал. 1, а обемът, заключен между колонката и образуващата, спусната от най-високата ѝ част към терена на разстояние 1,5 m от основата на колонката, е място от клас П-I съгласно чл. 248, ал. 1, т. 1.“

Тоест, тази зона е класифицирана от клас П-I, за която съгласно чл. 253, ал. 1, т.т. от 1 до 5 се изисква същата минимална степен на защита - IP-44. Следва, че извън тази зона съоръженията се отнасят към първа група „Нормална пожарна опасност“.

Считаме, че външните съоръжения на територията на автоснабдителните станции с изключение на местата от трета група „Експлозивна опасност“, съгласно чл. 268, следва да се отнасят към първа група „Нормална пожарна опасност“.

Във връзка с това, предлагаме: **Да се отмени чл. 615.**

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 09:16)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

Както е известно с § 8 на Наредба № Из-1971 се отмени действащата до 2009 г. Наредба № 2 за противопожарните строително-технически норми (ПСТН) от 1987 г.

Според чл. 15 на ПСТН:

„Чл. 15. (Изм. - БСА, бр. 1 от 1994 г.) Допуска се заменянето на пожарозащитни прегради с водни завеси, дренчерни или спринклерни уредби, инсталации за гасене с въглероден двуокис, азот и др. по технологични и други съображения след технико-икономическа обосновка и разрешение от НСПО-МВР.“

Тоест с този текст на ПСТН се даваше възможност на участниците в инвестиционния процес да се заменят пасивни мерки за безопасност при пожар с активни. С отмяната на Наредба № 2 за ПСТН, както е известно бе премахната тази възможност. Това силно ограничи прилагането на нови и иновативни технически решения, въпреки, че в световен мащаб активните мерки за осигуряване за безопасност при пожар намират широко приложение.

Във връзка с това, предлагаме към чл. 7 да се добави нова алинея 4, или съществуващата алинея 3 да стане алинея 4. Новата алинея да е със следното съдържание:

„(3 или 4) Допуска се замяната на пасивни с активни мерки за безопасност при пожар по технико-икономически съображения в инвестиционното проектиране след постигане на съгласие между представители на възложителя, проектанта, консултанта и експертния съвет по ал. 1.“.

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 09:12)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

Съществено нелогично е и изискването на чл. 433, ал. 3 за нормиране на минималните разстояние от технологичните тръбопроводи до сгради, съоръжения, пътища и други. В табл. 43 „под общ знаменател“ са поставените тръбопроводи за ЛЗТ и ГТ. Интересното е, че за нормирането на разстоянията за технологични тръбопроводи за горими газове, чл. 434 ни насочва към:

„Чл. 434. (Попр., ДВ, бр. 17 от 2010 г.; изм., бр. 75 от 2013 г.) Минималните разстояния от тръбопроводи за транспортиране на природен газ или пропан-бутан до съседни сгради и съоръжения се определят по реда на Наредба № 6 от 2004 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ, на Наредбата за устройството и безопасната експлоатация на преносните и разпределителните газопроводи и на съоръженията, инсталациите и уредите за природен газ, на Наредбата за устройството, безопасната експлоатация и техническия надзор на газовите съоръжения и инсталации за втечнени въглеводородни газове и на Наредба № 8 от 1999 г. за правила и норми за разполагане на технически проводи и съоръжения в населени места (ДВ, бр. 72 от 1999 г.).“.

В тези нормативни актове е видно, че разстоянията до сгради, съоръжения, пътища и други са значително по-облекчени, независимо от по-съществените експлозивни и пожароопасни свойства на горимите газове.

В тази връзка, предлагаме:

Изискванията на чл. 433, ал. 3 по табл. 43 да остане само за **тръбопроводи за ЛЗТ в пълния ѝ текст, а разстоянията от тръбопроводи за ГТ до сгради от клас на функционална пожарна опасност Ф5 и обслужващите ги сгради и съоръжения; железопътни линии и автомобилни пътища, да не се нормират.**

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 08:47)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

В раздел IV на Глава петнадесета от Наредба № 13-1971 се нормират изискванията за технологични тръбопроводи за ЛЗТ, ГТ и ГГ от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.1.

Както знаем в чл. 433, ал. 2 се нормира освен класа по реакция на огън на носещите елементи на надземните технологични тръбопроводи, също и границата на огнеустойчивостта им.

Съгласно чл. 10, ал. 2 огнеустойчивостта на строителните конструкции и елементи се определя въз основа на: 1. изпитвания; 2. изчисления и 3. сравнения.

Изпитванията за определяне на границата на огнеустойчивост са регламентирани в EN 1363-1:2012. Известно е, че тези изпитания се извършват при стандартни условия – време/температура. Такива стандартни условия се постигат при определено пожарно натоварване в помещенията при стандартен масотоплообмен. В открити пространства и съоръжения температурния режим при пожар е значително по-нисък от стандартния, поради това, че топлинният поток е насочен в околното пространство и незначителна топлинна енергия се акумулира в конструктивните елементи при много ниска вероятност температурата да достигне критичната, включително и за стоманите.

От познати нормативни актове на страни от Европейския съюз не се среща нормиране на границата на огнеустойчивост на конструктивни елементи в открити пространства.

Във връзка с това, предлагаме:

Да отпадне текстът в чл. 433, ал. 2 – **„Вертикалните елементи се изпълняват с огнеустойчивост R60, а хоризонталните елементи - с огнеустойчивост R30.“**

Съществено нелогично е и изискването на чл. 433, ал. 3 за нормиране на минималните разстояние от технологичните тръбопроводи до сгради, съоръжения, пътища и други. В табл. 43 „под общ знаменател“ са поставените тръбопроводите за ЛЗТ и ГТ. Интересното е, че за нормирането на разстоянията за технологични тръбопроводи за горими газове, чл. 434 ни насочва към:

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 08:40)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

Предлагаме да се измени чл. 516, както следва:

„Чл. 516. Минималното разстояние между стените на резервоарите от две съседни групи е, както следва:

1. между надземни резервоари - **30 m**;
2. между надземни и полуподземни резервоари - **25 m**;
3. между надземни и подземни резервоари - **20 m**;
4. между полуподземни резервоари - **15 m**;
5. между полуподземни и подземни резервоари - **10 m**;
6. между подземни резервоари - **10 m**.“

4.3. Предлагаме да се преразгледат и редуцират нормираните минимални разстояние в табл. 46 към чл. 517, като се раздели групата на ЛЗТ на две отделни подгрупи, както следва:

№ по ред	Видове резервоари	Пламна температура на съхраняваната течност, °С	Минимално разстояние
1.	С неподвижен покрив или с понтон	до 28	0,75 Д
		от 28 до 55	0,65 Д
		от 55 до 120	0,5 Д
		над 120	0,3 Д
2.	С плаващ покрив	до 28	0,5 Д
		от 28 до 55	0,4 Д
		от 55 до 120	0,3 Д
		над 120	0,1 Д

Където: **Д** е диаметърът на резервоара

4.4. Предлагаме да се преразгледат и редуцират нормираните минимални разстояние в таблици 47, 48, 49, 50 и 51, като се раздели групата на ЛЗТ на две отделни подгрупи, както следва:

- **до 28 °С** да се приемат минималните разстояния за течности с пламна температура до 55 °С, посочени в таблиците;

- **от 28 °С до 55 °С - 0,75** от разстоянията за ЛЗТ с пламна температура до 55 °С, посочени в таблиците;

- **от 55 °С до 120 °С - 0,75** от разстоянията за ГТ с пламна температура от 55 °С до 120 °С, посочени в таблиците;

- **над 120 °С - 0,5** от разстоянията за ГТ с пламна температура над 120 °С.

Автор: Димитър Павлов (16.02.2024 08:37)

Предложения от "Булмаркет груп" АД

В търговската и производствената практика в световната икономика широко навлизат продукти, които най-вече от екологична гледна точка са алтернатива на изкопаемите горива. В България в последните години за производство на екологични горива, заместващи или като добавки към петролния дизел е метилов естер на мастни киселини със съкращение FAME, известен като биодизел.

Същевременно производството на FAME е с основна суровина - растителни масла. Ограниченията, които се налагат в световен мащаб за намаляване на потреблението на хранителни продукти за технически цели в производството на алтернативни горива, насочиха производителите на FAME да преработват отпадните Used cooking oil (UCO), отработени кухненски масла, които са с растителен и животински произход. Това не само е крачка в ограничаването на потреблението на хранителни продукти, но и възможност за усвояване на отпадни суровини.

От пожароопасна гледна точка, както FAME така и UCO са с течности с пламна температура над 120 °C.

При проведените разговори с наши търговски и бизнес партньори за нормативната уредба, свързана с пожарната безопасност прилагана в Кралство Нидерландия, ни бе предоставен „PGS 29:2022 Версия 1.0 (март 2023)“, който е национален нормативен акт като ръководството за дейности с опасни вещества и по конкретно мерки, които могат да се използват за контролиране на рисковете от надземно съхранение на запалими течности във вертикални цилиндрични резервоари. Тези мерки се основават на рисков подход, който предполага сценарии, които биха могли да възникнат. Въз основа на сценариите са формулирани цели за създаване на приемливо ниво на безопасност. Мерките са насочени към намаляване вероятността от инцидент или предотвратяват или ограничават неблагоприятните последици от инцидент.

Този подход е съществено различен от подхода по нормирането в областта на пожарната безопасност в България за складове за лесно-запалими и горими течности (ЛЗТ и ГТ) от подклас на функционална пожарна опасност Ф5.2. И с направения проект на Наредба за изменение и допълнение в голямата си част нормираните минимални разстояния са запазени същите, както в с изданията на противопожарните строително-технически норми от 1987 г. и по старите варианти.

Наред с това активните мерки, свързани с безопасност при пожар за складове с ЛЗТ и ГТ са се усъвършенствали. Прилагани са нови методи и средства за превенция, наблюдение и контрол за недопускане на инциденти. Способностите и техническата осигуреност на екипите за спешно реагиране при аварийни ситуации, включително при пожари са достигнали значителен напредък.

Подходът на нормирането на редица европейски държави, както е известно се прилага и в при подхода за класифициране на обектите с нисък и висок рисков потенциал по Закона за опазване на околната среда, с който въвежда разпоредбите на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета, известна като „Директива Севезо“.

Особено впечатляващо е, че в PGS 29:2022 Версия 1.0 (март 2023) не се прилага за запалими течности с пламна температура над 100 °C, при условие че температурата на течността остава най-малко 5 °C под пламната температура за отделни вещества и 15 °C под пламната температура за смеси.

Автор: Велислава Велкова (10.02.2024 15:53)

Увеличение на максимално допустимите площи

? ?? 13 (1) ???? ???? ?? ?????? ?? ???????:

?? ?????? ?????? ? ??????????? ?? ????? ?? ????? ?5 ?? ?????? ?????????? ?????????????? ??
????????????? ?????????????? ???? ?? ?????????? ??? ?????????? ?????????? ?? ?????????????? ??
?????????????? ?????????????? ?????????????????????? ?????????????? ?? ??????? ???? ?? ?????????? ???
???????? ?? ??? ?????????? ?? 12, ?? 1 ? ??????, ?? ?????????? ?????????????? ? 1 ?? ?? ?????????
???????? ??????????????.

????????:

?????????? ?? ?????? ??? ?????????????? ?? ??????????? ?????? ?? ??????????? ??????????? ?????? ?
?????????????. ?????????????? ??????????????? ?????? ??? ?? ?? ?????????????????? ??????????????????, ? ????? ??-
?????? ?? ??????? ?????????? ?/??? ?????????????? ? ?????? ?????????? ??????????.

Автор: Велислава Велкова (10.02.2024 15:52)

Мебели в общите части

1. ????????? §27 ?? ??????????????? ? ?? 37, ??????? 8: ??????????? ???? ?????? ???? ?????????????? ? ?
?????? ?????? ?? ?????? ? ?????. ?????????????????? ?????? ? ?? ?????????????? ? ??????????? ??????????, ?
?????? ??????????????? ?????????????????? ??????????? ?????????? ?????????????????????? ?? ?????? ??
????????????????????, ?????????? ? ?????????????????? ??????????????? ? ?? ???? ?????? ?????????? ?????????? ??
????????????????.
2. ?????????????????? ?????? ? ?????? ??????? ?? ??????? 8 ?? ?? ??????????? ? ?????????? ?8121?-647 ??
2014 ?. ?? ?????????????????? ?? ???????????, ?? ?? ?? ?? ??????????? ???????????, ? ?????? ??????????? ??
????????????????? ?? ??????, ?? ? ?????????????????? ?? ?????????????????? ?? ?????????????????? ?? ???????????.
3. ?????????????? ?????????????? ? ??????? 8: ??????????? ??????? ? ?????????????????? ?? ?? ? ?????? ? ?????
?????????? 16 ???. ??????????????: 10 ???. ? ??????? ?????????????????? ?????? ?? ??????????? ?? ???????????
????????????????? ? ??????????? ?? ?????????? ? ?????????? ??????????.
4. ?????????????? ?????????????? ? ??????? 8: ?? ?? ?????????? ?????????????????? ?? ?????????? ?????????? ? ?????????
?????? ?????? ? ??????????? ?????????? ?????????????????? ? ?????????????? ?? ? ?????????????????? ??????????????? ??
????????????????? ?? ?????????????????? ?????????????????? ??????????????????.
5. ?????????????? ?????????????? ? ??????? 9: ?? ??????????? ?????????????????? ?? ??????? ?? ??????????? ???
????????????????????? ? ??????????? ?????????????? ? ?????????????????? ??? ?????????????????? ?? ??????????????????
?????????????????? ??????????????????; ? ?????? ?????????? ?? ? ?????????????????? ?? ?? ?????????????????? ?? ???????????
????????????????.

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 17:02)

Предлагам

<p>Чл. 27 (4) Пожарните пътища се проектират с широчина най-малко 3,50 м.</p>	<p>Редакция : Чл. 27 (4) Пожарните пътища се проектират с широчина най-малко 3,50 м. на платното за движение.</p>	<p>Мотиви : Съгласно ЗУТ и неговите подзаконови актове, минималната ширина на улица в урбанизирана територия е 6 м. Като се проектират тротоари два броя с ширина 1,2 м. и бордюри два броя с ширина около 0,15 м. , за платното за движение остават 3,30 м. ширина.</p>
---	---	--

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 17:00)

Предлагам

Чл. 659 (3) Разрешава се .... Всеки асансьор в стационарната шахта да обслужва до 100 автомобила, а в подвижната шахта- до 200 автомобила”

Редакция : Чл. 659 (3) Разрешава се .... Всеки асансьор в стационарната шахта да обслужва до 50 автомобила, а в подвижната шахта- до 100 автомобила”

Мотиви : Чл. 659 касае основно едноетажни подземни гаражи в сгради със смесено предназначение или в такива с КФПО Ф 1.3. Практиката показва , че за да избегнат изпълнение на пожарогасителна система, проектантите масово залагат отделянето на подземните гаражи в отделни пожарни сектори , отделяни чрез автоматични врати с EI 90 . Като в случая , нищо не гарантира, че тези врати ще изпълнят предназначението си когато се наложи по субективни и обективни причини. Тоест, може да се наложи да се действа при пожар в подземен гараж , много над площта от 1500 м², за което е нужна ПГС по Прил. № 1 , т. 2.19 , но той да е без ПГС. В проектите в добрия случай местата за паркиране са с размери 500см дължина на 250см широчина, съгласно таблица 1 и таблица 1а от Наредба №РД-02-20-2 от 20 декември 2017 г. за планиране и проектиране на комуникационно-транспортната система на урбанизираните територии, обикновено са под тия размери, като изчисленията показват, че 100 автомобила биха надхвърлили площта от 1500 м² и е нужно пожарогасене. Не искам

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:59)

Предлагам

Чл. 113 (6) За изчислителна площ..... , както и отвори , в които са монтирани плътни врати	Чл. 113(6) За изчислителна площ..... , както и отвори , в които са монтирани врати с поне EI 45	Мотиви : Във връзка с колона 4 на табл. 3, упомената в предишно изречение.
--	---	--

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:58)

Предлагам

<p>Чл. 133(1) „Разстоянията между конструкции (..... и телата на комините е най-малко 0,1 м „</p>	<p>Чл. 133 (1) „Разстоянията между конструкции и проектираното вътрешно обзавеждане на строежа (..... и телата на комините е най-малко 0,1 м или изпълнено в контактната им зона с продукт с КРО А1 или А2 , притежаващ коефициент на топлопроводност $\leq 0,06 \text{ W / (m.K)}$ с дебелина най-малко 0,05м „</p>	<p>Мотиви : Предвид множеството пожари в обекти с КФПО Ф 1.3 и Ф1.4 (имате статистически данни), причинени от вътрешно изгаряне на наслоеното натрупване на отлагания от креозот в дымоходните камери , при което външните повърхности на конструкцията на комините се нагряват много над 250° С, необходими за възпламеняване на всички продукти в контакт с нагретите повърхнини, каквито без съмнение са заложените по проект в строителните книжа вътрешно обзавеждане , ситуирани в графичните части , като шкафове, кухни и др., следва да се приеме такова изменение на Наредбата, като предпазна мярка с дълготрайно действие.</p>
---	---	--

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:57)

Предлагам

<p>Нова т.28 към § 1 от допълнителната разпоредба</p>	<p>§1 т. 28 „ За неупоменати определения , могат да се използват цитираните в други нормативни актове от същата или по-висша степен . Ако не съществуват такива, се използват съгласно български тълковен речник.”</p>	<p>Мотиви : В Наредба Из-1971 са цитирани множество определения, без да са цитирани в Допълнителната разпоредба. Това всъщност е и невъзможно. С добавянето на уточняващата т. 28 към § 1 от Допълнителната разпоредба , се дава възможност за правилно тълкувание на определения .</p>
---	--	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:55)

Предлагам

<p>Чл. 502(1) „ Отпадъчна хартия и целулоза.....”</p>	<p>Чл. 502(1)“ Горими материали и негорими материали в горима опаковка , в балирано , палетирано или друго подобно състояние ,позволяващо подреждане в стабилна фигура с маса до 50 тона, с височина до 4 метра, се складира на фигури, като три фигури образуват група.”</p>	<p>Мотиви : Досегашната редакция на чл. 502(1), не обхваща всички възможни наличности и видове на съхраняваните в момента горими материали в откритите складове. Например наблюдавано сега съхраняване на балирани отпадъчни полиетиленови отпадъци като суровина за вторична преработка . Както и нареждане на бракувани автомобили в автоморги и , употребявани автомобилни гуми и др.на фигури с височини над 10 м . Належаща е и промяна на табл. 45 по евентуална нова редакция и допълване на нови видове горими материали и негорими в горима опаковка. За групи с параметри по-големи от тези по чл. 502(1) - нови графи в табл. 45.</p>
---	---	--

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:54)

Предлагам

<p>Нова - глава XVII.</p>	<p>Нова - глава XVII – пожарна безопасност на строежи от Ф1-Ф4</p>	<p>Мотиви :Съгласно ЗУТ и подзаконовите му актове , избените и таванските помещения към съответните строежи (предимно Ф1.3 и Ф1.4 и такива класифицирани като многофункционални сгради) са със статута на част от съответното прилежащо жилище и е спорно класифицирането им като самостоятелен обект с КФПО Ф5.2, съгласно Наредба Из-1971.</p> <p>При постъпване на сигнал или при извършване на проверка в сграда от КФПО Ф1-Ф4 или най-вече при сграда от Ф1.3 и Ф1.4 се среща трудност за определяне на наличието или отсъствието на нарушение. Позовавайки се на забраната на чл.32 т.1 и т.3 от Наредба 8121з-647 за правилата и нормите за пожарна безопасност при експлоатация на обектите, която ни препраща към Наредба № Из-1971 от 2009 г. за СТПНОБП, не намирам точно и категорично допускане или забрана точно в тези обекти , както и ясно определени максимално допустими забранени количества за съхранение там по съответните видове горими вещества.</p>
---------------------------	--	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:52)

Предлагам

<p>Нова ал .7 към чл. 161</p>	<p>Чл. 161(7) „Не са водопроводи за пожарогасене тези самостоятелни водопроводни съоръжения и мрежи, в които водата в тях не съответства по максимално допустимите стойностни показатели на съответните стандартите за безопасност при употреба на водите”.</p>	<p>Мотиви : Съществуват самостоятелни водопроводи за пожарогасене, въведени в експлоатация като такива, заради липса на правна норма за качеството на водата в тях съобразно съответните стандарти за безопасност при употреба и работа с агресивни води при пожарогасене. Крайно опасно е те да се използват за пожарогасене без съответната защита на личния състав и на пожарните автомобили, за което няма защитни средства и механизми сега . При тях има очевиден наличен висока киселинност , алкалност , химически и биологични замърсявания и т.н. Такива водопроводи и мрежи за пожарогасене , проектирани и въведени в експлоатация като такива , са налични в регионални депа за твърди битови отпадъци, които използват вода за пожарогасене, просмукана от валежите през целия натрупан събран гниещ отпадък и оттам отвеждана и съхранявана в ретензионни резервоари, като с помпени групи захранват съответните заключени хидрантни мрежи за пожарогасене в депата.</p>
-------------------------------	---	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:51)

Предлагам

<p>Чл. 170 (2)т.2 „ до 80 м. от сгради с КФПО Ф1-Ф5 и от открити технологични съоръжения”</p>	<p>Да придобие следната форма „ до 80 м. от най-отдалечената точка на сгради с КФПО Ф1-Ф5 и от открити технологични съоръжения”</p>	<p>Мотиви :Практиката показва , че вече се строят сгради с много големи размери, с множество входове/ изходи навсякъде, като по този начин , евентуалното пожарогасене през тези входове, при наличие на ПХ до 80 м. от най-близката точка до сградата (каквото е тълкуванието и практиката на проектантите на строежи по част ВиК) , неимоверно много затруднява екипите извършващи пожарогасителните действия. Следва да се правят много дълги шлангови линии за водоснабдяване на ПА, намиращи се на позиции в далечни входове на големи сгради, което е свързано с неприемлив преразход на време, сили, недостиг на ЛС в екипите и съответно шлангове .</p>
---	---	--

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:50)

Предлагам

<p>Чл. 14 (27) , абзаца „разрешава се използването на неносещи фасадни панели с пълнеж от строителни продукти с КРО от В- F....”</p>	<p>Да придобие следната форма „разрешава се използването на неносещи фасадни и покривни панели с пълнеж от строителни продукти с КРО от В- F....”</p>	<p>Мотиви :Проектантите приемат буквално, че тези панели при използването им в строежа , следва да се прекъсват през 100 кв.м. с ивица, само и единствено когато се монтират на фасадите на строежа, но не и на покрива. Макар те да са еднакви практически. Сегашната норма с използването на думата „фасадни” им дава достатъчно правно основание да го правят.</p>
--	--	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:49)

Предлагам

<p>Нов текст към чл. 14(15) т.1,2 и 3</p>	<p>Навсякъде в текстовете ивицата с ширина 20 см , да бъде заменена с ивица с ширина 50 см</p>	<p>Не смятам , че ивицата с размер от 20 см , би могла да предотврати успешно спирането на горенето на изолацията и преминаването му на погорно ниво. Може би и 50 см няма да са достатъчни. Ако има правени успешни практически опити в лабораторни условия, а и от възникнали пожари ,следва да се приемат техните резултати и направени изводи като размер на ивицата.</p>
---	--	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:48)

Предлагам

<p>Нов текст към чл. 14 (15)</p>	<p>Чл. 14(15) нова т. 4 , сегашната т. 4, става т. 5 „ т. 4 . В зона на свързано застрояване между два съседни строежа по смисъла на ЗУТ , при пълно припокриване на калканната стена , се изпълнява и вертикална ивица от топлоизолация по цялата височина с КРО A1 и ширина минимум 50 см , а всички строителни елементи в тази зона също се изпълняват от КРО A1-A2 ”</p>	<p>Мотиви: Няма правна норма засега или не ми е известна, която да защитава съседни сгради с еднаква или различна КФПО в собствен или чужд имот (като и двете са с топлоизолация и съответно за някои правната норма изисква хоризонтални ивици с КРО A1 или A2 по смисъла на чл. 14, от евентуално прехвърляне на продуктите на пожар от едната към другата сграда чрез топлоизолацията на някоя от тях ,в хоризонтална и впоследствие вертикална посока. Това е особено видно при сгради с денивелация на терена и разминаване на котите на евентуално проектираните и изпълнени хоризонтални ивици. Брандмауерите до момента в две свързанозастроени сгради , се покриват на практика с топлоизолация с КРО от В- F и никакви вертикални ивици в зоната на калкана.</p>
----------------------------------	--	---

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:47)

Предлагам

:Мотиви В
преобладаващия случай
на монтаж на
брандмауер от
самоносеща конструкция
(по проект) по някаква
система от гипсокартон и
негорим пълнеж или от
профилирани метални
сандвич панели с пълнеж
от минерална вата с КРО
A2 ,всички с проектна ОУ
от REI (EI) 120, съвпадат
тесните страни на
сандвич панелите в
зоната на контакт между
брандмауера и покрива.
Произвежданите сандвич
панели с КРО на пълнежа
A1- A2 ,както и тези с
пълнеж на
топлоизолацията от В-F
,са с различна ОУ
предвид дебелината си
,са в цялост изпълнени от
един и същ материал
технологично . Когато
покривния панел е с
пълнеж на
топлоизолацията от В-F и
следва да контактува по
схема за монтиране от
проекта с брандмауер ,
изпълнен от сандвич
панел с пълнеж от
минерална вата с КРО
минимум A2 , е
невъзможно да се
изпълни изискването за
задължителни ивици
поради технологичната
възможност за
производство на сандвич
панели със смесен зонов
пълнеж (едната страна с
изискуемите пълнежи с
топлоизолация на
пълнежа A1- A2 , за
ивицата , а останалото с

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:42)

Предлагам

1.

Към Чл. 19(3) , се създава
нова т. 4

Нова т. 4 с текст „ При
сгради от стоманени
незащитени носещи
конструкции , се
защитава носещите
стоманени колони от
двете страни на
брандмауера съответно с
ОУ REI 120 и носещите
ригели над тях с ОУ REI
90

Практиката показва , че
масово в сгради смесен
тип основно от КФПО Ф5 с
офисна част от Ф3 ,
изпълнени от стоманени
незащитени носещи
конструкции,
проектираните
брандмауери се
предвиждат и изпълняват
от самоносеща
конструкция по някаква
система от гипсокартон и
негорим пълнеж или от
профилирани метални
сандвич панели с
пълнеж от минерална
вата за топлоизолация с
КРО А1- А2, всички с
проектна ОУ от REI (EI),
долепени до носещи
стоманени незащитени
колони, ферми, столици
или ригели, както и
пресичани от същите
конструктивни елементи
понякога. При свързано
застрояване към съседен
имот или собствен имот е
същото положение. В
този случай много бързо
при пожар и достигане на
критичната температура
и проектното време за
критичната
носимоспособността на
стоманената конструкция
в цялост, същата се огъва
и усуква надолу,
включително и носещите
незащитени колони, като
по този начин , разрушава
и долепения до нея
брандмауер, изграден от
цитираните материали,
като пожара веднага
преминава в
защитаваната от
брандмауера до момента

Автор: Никола Стойков (09.02.2024 16:37)

Предлагам

Чл. 128 " Комините за отоплителни устройства..... без отвори към съседни помещения по цялата височина на комина ". Да се добави ново изречение. " Комините, проектирани за поставяне по външните фасади на обектите, се фиксират с приспособления с КРО А1 и А2 на разстояние най-малко 0,1 м от топлоизолацията или от части на сградата , изпълнени от продукти с КРО от D-F , или с неустановени показатели по отношение на реакцията им на огън, о отвора на комина на отстояние най-малко 0,5 м от горими покривни конструкции."

Мотиви : Предвид множество пожари именно от такива комини, възникнали по топлоизолацията и в покривни конструкции , без да има тяхно регламентиране , следва да се приеме правна рамка за казуса.

Автор: Биляна Иванова (08.02.2024 12:49)

Увеличаване на броя хора за да има нужда от изчисление на евакуация в зависимост от плътността на чо

? ?? 58 (1) 400 ?????? ?????? ?? ?? ??????? ?????????? ?????? ?? ?????? ??? ?????? ?????? ?? ?? ?????????? ?????????????? ?????? ?? ??????????. ?????? ?????? ?? ?????? ?????? ? ?????????? ??-?????:

?? 58. (??? - ??, ?? 75 ?? 2013 ?.) (1) ?? ??????? ?? ??????? ?? ?????????????? ??????? ?????????? ?1 - ?4, ?????????????? ?? ??????? ?? 1000 ??????, ?????? ? ?? ??????? ?? ?????? ?5, ?????????????? ?? ??????? ?? 500 ??????, ?? ?????????? ?????????????????? ?????? ?? ?????????? ? ?????????? ?? ?????????? ?? ?????????? ?????? ? ?? ?????????? ???????:

???????:

? ??????? ?????????? ???? ???? , ??? ?????? ?? ?????????? ?????????????? ?????? ?? ?????????? ?? ? ?????????????? ? ?????????????? ?? ?????????? ?????????? ??? . ??? ??????? ?????????????? ?? ?????????????? , ?? ?? ?????? ?? ?? ?????????? ???? ?? ???-????????? ?????????? ??????? ?????????? ??? – ?????? ? ?????? ?????????? ??????? ?????????? ??? . ??? ???? ?????? ?? ??????? ?????? ?? ?? ??????? ?? 1000 ???? ?? ?????? ? ?????????? ??????? ? ?? 500 ???? ??? ?????????????? ??????. ?????????????????? ?? ?? ??????? ??????? ?????????????? ?????????? ?????????????? 8 ?? ??????? ?????????? ?????????????????????? ??????? ??? ??-????? ??? ? ? ?????????????? ?? ?????? ??????.

Автор: Деница Динчева-Мерджанова (08.02.2024 12:48)

Без изискване на горимост на фотоволтаичните инсталации по покривите

?? 350? – ?????? ?????????????? ?????????? – ?????? ?? ?????? ?? ?? ?? ??????????.
????????????????? ?????????? ?? ?????? ?????? ?????? ??????????. ?????????????? ?? ??????????? ??
????????? ?? ??????????? ?? ??????? ? ??????? ??????????????, ?????????????? ? ?? ???????????????
?? ?????????????????? ?????????????? ?????? ?????????????????? ??????????. ? ?????????????? ?? ?????? ??????????????
?? ?? ?????????????? ?????????????? ?????????????????? ?? ?????????????????? ?????????????? ?? ??????????. ?????? ?
????????? ?????????? ?? ?? ?????????????????? ? ?????? ?????????? ?????????? ? ?????????????? ???????, ??????
?????? ?? ?????????? ?????????????????? ?? ?????????????????? ??????????????, ? ?? ?? ?? ?????????????.

Автор: Деница Динчева-Мерджанова (08.02.2024 12:46)

Мебели в общите части

1. ??????? §27 ?? ?????????????? ? ??.37, ?????? 8: ?????????? ??? ???? ???? ?????????? ? ?
????? ?????? ?? ?????? ? ????. ?????????????? ?????? ? ?? ?????????? ? ?????????? ?????????, ?
????? ?????????????? ?????????????? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?? ?????? ??
?????????????????, ?????????? ? ?????????????? ?????????????? ? ?? ??? ???? ?????????? ?????????? ??
?????????????.
2. ?????????????? ?????? ? ?????? ?????? ?? ?????? 8 ?? ?? ?????????? ? ?????????? ?8121?-647 ??
2014 ?. ?? ?????????????? ?? ??????????, ?? ?? ?? ?? ?????????? ??????????, ? ?????? ?????????? ??
????????????? ?? ??????, ?? ? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ?????????????????? ?? ??????????.
3. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?????????? ?????? ? ?????????????? ?? ?? ? ?????? ? ????
????????? 16 ???. ??????????: 10 ???. ? ?????? ?????????????????? ??? ? ? ?????????? ?? ??????????
????????????? ? ?????????? ?? ?????????? ? ?????? ?????????.
4. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?? ?? ?????????? ?????????????? ?? ?????? ?????? ? ??????
????? ??? ? ?????????? ?????? ?????????????? ? ?????????? ?? ? ?????????????? ?????????????? ??
????????????? ?? ?????????????? ?????????????? ??????????????.
5. ?????????? ?????????????? ? ?????? 9: ?? ?????????? ?????????????????? ?? ?????? ?? ?????????? ??
????????????????? ? ?????????? ?????????? ? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ??????????????
????????????????? ??????????????; ? ??? ???? ?? ? ?????????? ?? ?? ?????????????? ?? ??????????
?????????????.

Автор: Биляна Иванова (08.02.2024 12:44)

Мебели в общите части

1. ??????? §27 ?? ?????????????? ? ??.37, ?????? 8: ?????????? ??? ???? ???? ?????????? ? ?
????? ?????? ?? ?????? ? ????. ?????????????? ?????? ? ?? ?????????? ? ?????????? ?????????, ?
????? ?????????????? ?????????????????? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?? ?????? ??
?????????????????, ?????????? ? ?????????????? ?????????????? ? ?? ??? ???? ?????????? ?????????? ??
?????????????.
2. ?????????????? ?????? ? ?????? ?????? ?? ?????? 8 ?? ?? ?????????? ? ?????????? ?8121?-647 ??
2014 ?. ?? ?????????????? ?? ??????????, ?? ?? ?? ?? ?????????? ??????????, ? ?????? ?????????? ??
????????????? ?? ??????, ?? ? ?????????????? ?? ?????????????? ?? ?????????????????? ?? ??????????.
3. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?????????? ?????? ? ?????????????? ?? ?? ? ?????? ? ????
????????? 16 ???. ??????????: 10 ???. ? ?????? ?????????????????? ??? ? ? ?????????? ?? ??????????
????????????? ? ?????????? ?? ?????????? ? ?????? ?????????.
4. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?? ?? ?????????? ?????????????? ?? ?????? ?????? ? ??????
????? ??? ? ?????????? ?????? ?????????????? ? ?????????? ?? ? ?????????????? ?????????????? ??
????????????? ?? ?????????????? ?????????????? ??????????????.

5. ????????? ?????????? ? ?????? 9: ?? ????????? ?????????????? ?? ?????? ?? ?????????? ???
????????????? ? ?????????? ?????????? ? ?????????????? ??? ?????????? ?? ??????????????
????????????? ?????????????; ? ???? ?????? ?? ? ?????????? ?? ?? ?????????????? ?? ??????????
????????????.

Автор: Maria Staynova (08.02.2024 12:08)

Увеличение на максимално допустимите площи

? ?? 13 (1) ??? ???? ?? ?????? ?? ??????:

?? ?????? ?????? ? ?????????????? ?? ?????? ?? ?????? 25 ?? ?????????? ?????????????? ?????????????? ??
????????????? ?????????????? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????????? ?????????? ?? ?????????????? ??
????????????????? ?????????????? ?????????????????????? ?????????????? ?? ?????? ?????? ?? ?????????? ???
?????? ?? ?? ?????????? ?? 12, ?? 1 ? ??????, ?? ?????????? ?????????????? ? 1 ?? ?? ?????????
?????? ??????????????

??????:

????????? ?? ?????? ?? ?????????????? ?? ?????????? ?????? ?? ?????????? ?????????? ??????
? ??????????. ?????????? ?????????????? ?????? ?? ?? ?? ?????????????? ??????????????????, ?
????? ??-????? ?? ?????? ?????????? /????? ?????????? ? ?????? ?????????? ??????????

Автор: Maria Staynova (08.02.2024 12:05)

Мебели в общите части

1. ??????? §27 ?? ?????????????? ? ?? 37, ?????? 8: ?????????? ???? ?????? ???? ?????????????? ?
?????? ?? ?????? ? ????. ?????????????????? ?????? ? ?? ?????????? ? ?????????? ?????????, ? ??????
????????????? ?????????????????? ?????????? ?????????? ?????????????????? ?? ?????? ?? ??????????????????,
????????????? ? ?????????????? ?????????????? ? ?? ?????? ?????? ?????????? ?????????? ?? ??????????????
2. ?????? ? ?????? ?????? ?? ?????? 8 ?? ?? ?????????? ? ?????????? 781217-647 ?? 2014 ?. ??
????????????????? ?? ??????????, ?? ?? ?? ?? ?????????? ??????????, ? ?????? ?????????? ?? ??????????????
?? ??????, ?? ? ?????????????? ?? ?????????????? ??? ?????????????????? ?? ??????????
3. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?????????? ?????? ? ?????????????? ?? ?? ? ?????? ? ????
????????? 16 ???. ??????????: 10 ???. ? ?????? ?????????????????? ?????? ?? ?????????? ?? ??????????
????????????????? ? ?????????? ?? ?????????? ? ?????? ?????????.
4. ?????????? ?????????????? ? ?????? 8: ?? ?? ?????????? ?????????????? ?? ?????? ?????? ? ??????
????? ???? ? ?????????? ??????? ?????????????? ? ?????????? ?? ? ?????????????? ?????????????? ???
????????????? ?? ?????????????? ?????????????? ??????????????
5. ?????????? ?????????????? ? ?????? 9: ?? ?????????? ?????????????????? ?? ?????? ?? ?????????? ???
????????????????? ? ?????????? ?????????? ? ?????????????? ??? ?????????? ?? ??????????????
????????????????? ?????????????; ? ???? ?????? ?? ? ?????????? ?? ?? ?????????????? ?? ??????????
????????????.

Автор: Виолетка Славова (07.02.2024 18:20)

Противоречия със Закона за културното наследство

????????? ? ?? 7 ?? ?????? ???? ?????? (4) ?? 7 (4) ?? ?????? ??????????????????
?????????? ?????????? ?????????? ?????????? ??????? ?? ?????????????? ?????????????? ????? ?????????
?? ?????????? ???? ??? ???????????, ?? ?? ??????????????? ?? ??????? ?? ?????????????? ??????????????
? ?? ?????????????????? ?? ?????????????????? ?? ?????????????? ? ?? ?????????????????? ??????? ??
????????????????? ?? ??????? ?? ??????????????? ??????????????

????????:

?????? ??? ?????????????????? ?? ??????? ??? ??????? ?? ?????????????? ??????????? ??????????, ? ?
?????????? ??????? ? ??????????????? ?????????????? ?? ?????????????????? ?? ???????, ??? ??????????????
????????????????? ?????? ?????????????????? ?? ?a????? ? l?-1971 ?? 29.10.2009 ?. ?? ??????????????-
????????????????? ?????????? ? ?????? ?? ?????????????????? ?? ?e????????????? ??? ?????? ? ??????????????????
?? ?????????????????? ?? ?????????????? / ??????. ????? ? ?????????? ??????????????, ??? ????? ??????????????????
?? ??????????????? ?? ??????????????? ?????? ?????? ?????????? ? ??-1971. ????? ?????????????????? ?????? ??
????? ?????????? ? ??-1971 ?? ?? ?????????? ?????? ?? ?????????? ?? ?????????????????? ?? ???????????????
?????????????????, ?????????????????? ? ??????????? ?? ?????????????????? ?????????????? ??????????????

Автор: Виолетка Славова (07.02.2024 18:17)

Мебели в общите части

1. ????????? §27 ?? ?????????????????? ? ??37, ????????? 8: ?????????????? ???? ?????? ????? ?????????????? ? ?
?????? ?????? ?? ?????? ? ??????. ?????????????????? ?????? ? ?? ?????????????? ? ??????????? ??????????, ?
?????? ??????????????? ?????????????????? ??????????? ?????????? ?????????????????????? ?? ?????? ??
????????????????????, ??????????? ? ?????????????????? ??????????????? ? ?? ?????? ?????? ?????????? ?????????? ??
?????????????????
2. ?????????????????? ?????? ? ?????? ??????? ?? ??????? 8 ?? ?? ??????????? ? ?????????? ?8121?-647 ??
2014 ?. ?? ?????????????????? ?? ???????????, ?? ?? ?? ?? ??????????? ???????????, ? ?????? ??????????? ??
????????????????? ?? ???????, ?? ? ?????????????????? ?? ??????????????? ?? ?????????????????????? ?? ???????????.
3. ?????????????? ??????????????? ? ??????? 8: ??????????? ??????? ? ?????????????????? ?? ?? ? ?????? ? ?????
?????????? 16 ???. ??????????????: 10 ???. ? ??????? ?????????????????? ???? ?? ?????????? ?? ??????????
????????????????? ? ??????????? ?? ?????????? ? ??????? ??????????
4. ?????????????? ??????????????? ? ??????? 8: ?? ?? ?????????? ?????????????????? ?? ??????? ??????? ? ???????
?????? ?????? ? ??????????? ??????? ??????????????? ? ?????????????? ?? ? ?????????????????? ?????????????? ??
?????????????? ?? ?????????????????? ?????????????????? ???????????????.
5. ?????????????? ??????????????? ? ??????? 9: ?? ??????????? ??????????????????? ?? ?????? ?? ?????????? ???
?????????????????? ? ??????????? ??????????? ? ?????????????????? ??? ?????????????? ?? ??????????????????
?????????????????? ???????????????; ? ?????? ??????? ?? ? ?????????????? ?? ?? ??????????????? ?? ???????????

?????????.

История

Начало на обществената консултация - 19.01.2024

Приключване на консултацията - 19.02.2024

Справка за получените предложения - 30.09.2024

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)